

PHONCHOK

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ CẤU

TÒA SOẠN VÀ TRÍ-SỰ
Số 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - HAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - TƯỜNG - TÂM

GIÁ BÁO ĐÔNG DƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3p00 5p00
6 tháng 1.60 2.60
3 tháng 0.90 1.40
ADMINISTRATEUR GERANT
PHAM-HỮU-NINH

VÔ NHÂN-ĐẠO ! VÔ NGHĨA-LÝ !

Người nào cũng lấy tang phục để tỏ lòng nhở thương người mới khuất. và để tỏ cho người khác biết rằng mình mới có việc buồn. Đó chỉ là một cái biếu hiệu, chứ không có ý nghĩa gì khác. Không theo cái lẽ nghĩ đó không phải là không thương đến người khuất và theo đúng cúng kh搞好 cúng khôn rõ ràng minh thật có lòng nhở.

Trong bài này tôi chỉ với nói về một việc rất phiền, rất có hại và có thể cho là vô nhân đạo, gây nên bởi cái tang chê bô u uộc, chặt chẽ quá. Nếu ai không cầu nệ

muốn vượt ra ngoài lẽ chẽ, không muốn chịu cái vô nhân đạo ấy, thì thiên hạ lại cho mình là vô nhân đạo ngay. Trái lại có một việc khác rất giả giỗi mà chỉ vì theo đúng khuôn phép nên ai cũng cho là một sự thường, hợp lẽ lâm.

Đó là lẽ cầm lấy vợ lấy chồng trong khi có tang và việc cưới chay tang.

Cái tình chung là khi mình nhở thương ai không được nghĩ đến sự vui mừng. Nhưng không phải vì đó mà có thể đặt thành lệ bắt người ta dân không nhớ thương, hay hết nhớ thương, cảng không được nghĩ đến sự vui mừng.

Mỗi người con gái hơi muộn chồng, đến 25 tuổi ủm được người sùng đáng thì dùng một cái bả ngoài chẽ, rồi đến ông ngoại, rồi đến ông nội, rồi đến cha, mẹ,

chú bác, githim, cô cậu, cứ kế tiếp nhau hết người no đến người kia, mà cứ gần hết tang một người, là kẽ đến người sau ngày. (Đây là nói quá nhưn cũng có khi thế được). Cứ tinh phác ra cũng biết ngay rằng có con gái phải đợi có khi là 20 năm, ví chí có ấy 45 tuổi. Đến lúc lẻ cho phép lấy chồng thì cũng vừa đến lúc có bè theo ông.

Tuy vô nhân đạo đến đâu mức dùn, nhưng nếu có bê vượt ra ngoài lẽ ấy mà lấy chồng thì thiên hạ miê mai có ấy đã, thiên hạ sẽ cho có ấy là vô đạo.

Ở trong Nam (lục lẽ rộng rãi hơn: cứ sau khi có việc buồn đó trâm ngày là có thể nghĩ đến sự cưới xin được rồi. Thành thử ở trong đó không có cái lẽ cưới chay tang vô nghĩa lý như ngoài Bắc.

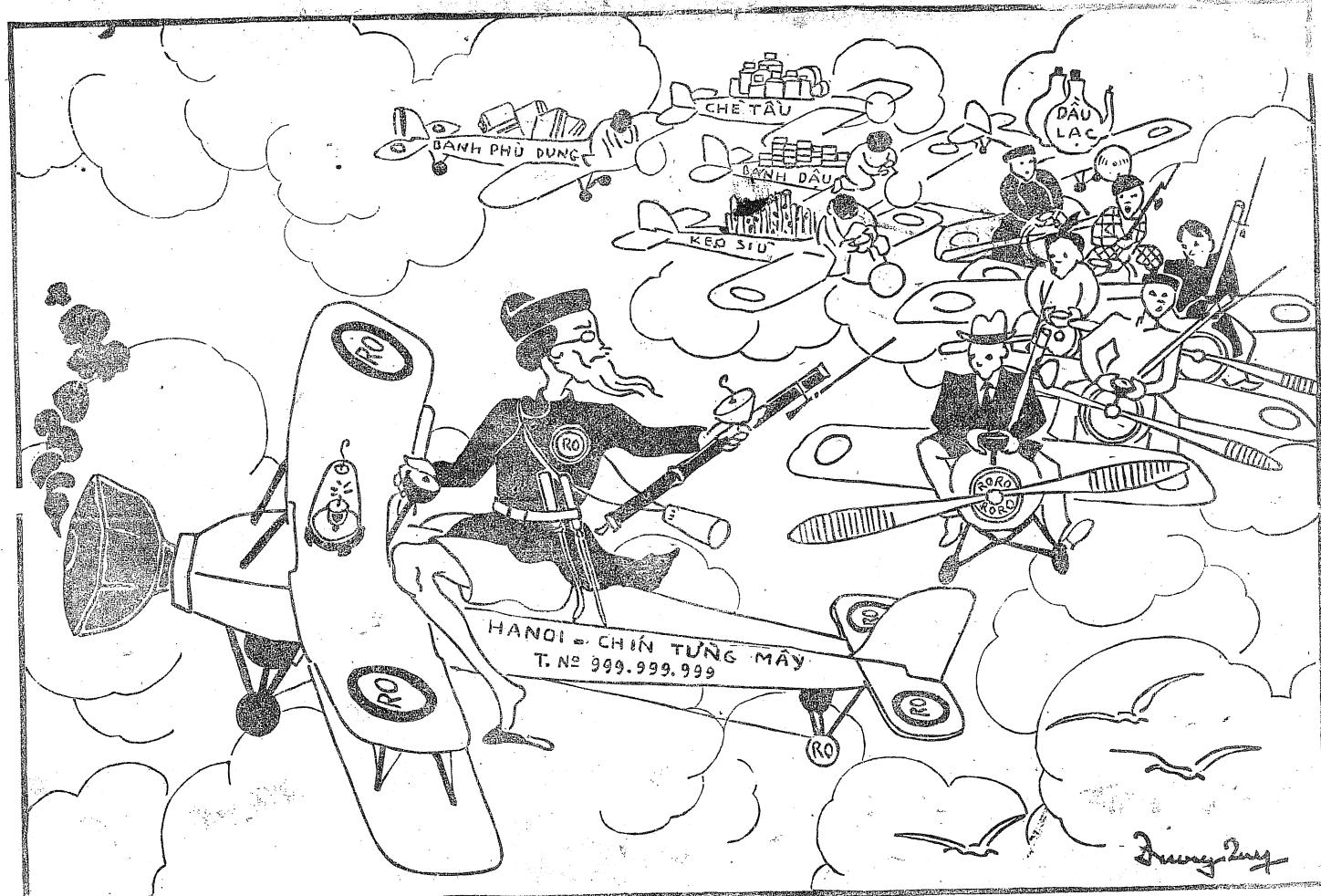
Đi đôi với cái lẽ trên kia, thì việc cưới chay tang quả thật là vô lý. Thế mà ta lại cho là hợp lẽ. Sẽ có người bảo tôi rằng: cưới chay tang chỉ là cái lẽ, cưới xin cho thành vợ thành chồng, chứ cấm vợ cấm chồng không được có con (!) nếu có con là bất hiếu. Nếu thế thì cho họ thành vợ thành chồng làm gì mới được chứ, mà phải hắp tấp, với vắng không nghĩ gì đến người chết nằm đó đợi chôn.

Muốn cho không có cái lẽ cưới chay tang vô lý mà thường thường có hại thì phải làm cho cái lẽ trên rộng rãi như trong Nam. Một việc vô nhân đạo lại đem theo nó một việc vô lý, có hại, ta còn đợi gì mà không bỏ. Chẳng lẽ khư khư giữ mãi những cái lẽ nghĩ quên ấy.

NHẤT LINH

Cái thú di máy hay là

Bộ hàng không nước mìn

HANOI BAN DÊM

Phóng-sự của TRÀNG-KHANH và VIỆT SINH

(1) Cô Xuân yên lặng một lúc, như nhớ lại quãng đời đã qua, rồi thong thả nói:

— Em theo anh chàng kia ra tinh được ít lâu rồi họ bỏ em. Thế rồi khôn từ đó, thôi thì đủ thứ ba dáo, anh à. Bao nhiêu lần ở sảnh, người ta ép em đi tiếp khách, em đều hết sực trống cự cả. May sao ít lâu sau gặp được chị Sâm đây, thấy chị có lòng tốt, em bèn đến đây.

Cô Xuân nghiêm minh lẩn điếu thuốc, rồi thôi không nói nữa. Tôi bết, từ lúc cô đến đây ở với chị Sâm, mới là lúc nhiều truyện, nhưng tôi cũng không hỏi, vì hỏi, chắc cô cũng không nói nào.

Nhưng cách của chị Sâm dỗ ngọt thôii tôi cũng biết. Có gì đâu. Gặp được người nào như cô Xuân này, chị dỗ dành cho về nhà & rồi chị hết sức chiều chuộng, hết sức yêu thương. Cả ngày chỉ có việc ăn, mặc rồi lại đóng cửa, chẳng phải làm công việc gì nặng nhọc.

Cứ như thế trong vài tháng, Cô kia thấy chị Sâm tử tế như thế, cũng đem lòng yêu mến, coi như một người chí ruột vậy, mà chị Sâm đối đãi lại cũng thế.

Rồi một hôm, gọi cô kia đến, chị bắn râu tham vấn rằng hổ sach tiền đóng giao, mua rau, có lẽ chị em đều phải nhìn đổi mắt. Chị thở dài, vò đầu ngẫm nghĩ — rồi bỗng nhiên như tìm được cách gì, chị ghé tai cô em nói nhỏ:

— Nay em, bây giờ Cái nghịch chỉ còn cách này, cách này là kiêm ra tiễn. Em nghe lời chị nhé, em có thương chị thì giúp chị lúc này, lúc này thôi. Cho qua cái bước khó khăn bây giờ, rồi chị em ta lại soi cách khác...

Làm thế nào? Lời nói ngọt dễ sướng lòng, và lại từ chối thế nào được? Bấy lâu người ta vẫn hết sức nuối tiếc, bây giờ lúc quắn bách, mình lại bỏ người ta sao?

Thế là một lần đi khách, Một lần rồi hai lần, rồi mãi mãi. Cái nghèn cũng không khó nhọc gì, mà được nhiều tiền.

Thêm một người nữa trong số khách đi đêm i Mùa đã sa chân đến đây, không còn bao giờ ngóe lên được nữa.

Tôi nhìn cô Xuân: cô có nghĩ gì không? Cái ác kia có lẽ chỉ biết đến ăn với mặc, rồi trang điểm, rồi đóng cửa...

Xem Phong-Hoa từ số 36

thế là hết, thế là đủ sung sướng cái thân rồi.

Anh Khanh vén màn, từ nhà ngoài bước vào Xuân ngửng đầu lên, nhìn thấy vội cái cúi gầm xuống, hai má đỏ hừng như bén lên. Anh Khanh từ từ bước đến, mắt nhìn Xuân dăm dăm, cô Xuân như cũng biết anh nhìn nên lại càng có dáng ngượng nghịu, khẽ buông nồng nhiệt anh Khanh hỏi phắt:

— Cây dẩy à?

— Thưa vâng ạ. Cụ ba sao lại đến đây.

Tôi ngạc nhiên không hiểu, đưa mắt nhìn anh Khanh, rồi lại nhìn Xuân. Anh Khanh giở tiếng tây giới thiệu với tôi đây là con sen trước nhà anh, vì ăn cắp tiền và quần áo nên phải đuổi.

Tôi nghe xong, then cho Xuân mà thẹn cả cho mình, vì chẳng gi cũng đã tình tú, yêu dấu, nếu không biết thi có lẽ chắc nứa đối với Xuân tôi đã như người nhân tình rất dâm thắm rồi đấy.

Tôi quay lại hỏi Xuân:

— Thế sao lúc nầy bả & sắm rồ vào ngay đây mà?

— Không, em lang thang ngoài đường phố mấy ngày giờ, mãi sau mới gặp được người đưa đến ở nhà cậu ba dày chì anh Khanh. Tuy rằng làm ăn làm lũ, em cũng chỉ dẫu thân làm phai tội lỗi, chư dã chịu ra tiếp khách đâu. Ấy vì chị Sâm khéo quá, nên em lỡ mà phải làm làm cái nghề này.

Nói xong, Xuân ôm mặt khóc nức nở rồi thở thút溽n tiếp:

— Thực khổ quá, hai cậu ạ. Em di bây giờ cũng giờ, mà về cũng giờ, không

biết làm thế nào...

Nói rồi lại khóc — tôi nhìn Xuân mà ái ngại — vì giọt nước mắt mà lời nói kia có lẽ thực thà.

Ba người cũng lặng yên, mỗi người đang theo đuổi một ý nghĩ riêng. Phao đầu gân can, ngọn đèn đầu đỗ dồn như sắp tàn, cái khồng khí trong gian phòng lúi úy lanh lêng nặng nề. Tôi và anh Khanh đứng giật vén màn bước ra nhà ngoài. Trên chiếc divan chị Sâm vẫn ngồi ôm cây đàn, mà đánh mà hát khẽ khẽ, con mắt lim dim như mơ mộng dỗ dỗi.

Tôi cũng với cây đàn nguyệt trên tường toan gầy, thi dưới thang gác có tiếng người nhẹ nhàng đi lên, rồi một cô

— Cô ta là gì?

— Là cô Phượng. Nhưng đừng hỏi nữa.

Rồi cô Sâm cầm chén nước quay ra trò chuyện với cô Phượng ra dáng thân mật lắm.

Tôi nghe cô Sâm nói, vẫn bâng tin, bâng nghi. Chẳng có lẽ con nhà tử tế — mà nhất là nhà giàu — mà chị Sâm bảo giới thiệu với chúng tôi. Thôi, chỉ Sâm bần lại định lèo mình chắc, chứ có lẽ đâu. Cai bộ mặt thùy mị kia biết đâu chẳng dấu cái lọc lõi ban đêm, bộ quần áo mùi rêu xanh kia chỉ để làm cái vỏ mà vàng xuyễn quấn mình kia chẳng qua lại đồ Mỹ-ký là hết. Tôi mỉm cười ngang nhiên anh Khanh, thấy anh đương dám dám nhìn cô Phượng, như muốn dò xét xem sau cái bộ cánh và bộ mặt kia, là hạng người thế nào.

Bỗng nhiên, anh đứng giật đến gần cô Phượng, ra dáng lè phép lâm. Rồi tôi thấy câu chuyện mỗi ngày một thất chật dần, nghiêm nghiêm như đối bên đã quen biết từ lâu rồi. Có thể chứ, con người tử tế lại vào chốn này làm gì. Tôi còn đang nghĩ ngợi về cái cách khôn khéo giả dối của họa nhà quê thì chợt có tiếng giày lê cầu thang.

Cô Phượng giật ngay, anh Khanh ra rồi đứng lên ván lại cái khăn và sửa cái áo. Mọi người ăn mặc quần áo tay ở ngoài bước vào.

— Kia, anh Tâm.

Tuổi là ai, héo ra cũng là người bạn quen, cũng hay đi chơi đêm lâm. Thấy chúng tôi, anh vội vàng cuộn lại tưới cát:

— Kia, anh cũng đến đây à?

Tôi đáp :

— Sao lại kinhông à? Vày cô kia là cô nào đấy?

Anh Tâm ghé tai tôi nói khẽ:

— Anh không nhớ sao? Chính người nói truyện với anh hôm nọ đấy.

Tôi ngạc nhiên:

— Con bà hàn P... ấy à? Chết chưa, sao anh lại đưa người ta vào đây làm gì?

— Em không chịu đi xăm thì em vào đây chứ sao ..

Anh Tâm nói xong, quay lưng ra chỗ cô Phượng ngồi. Anh Khanh từ lúc này cứ đứng ngẩn người nhìn không nói gì, bước lại dắt tay tôi, chào hất bảm một cái rồi bước xuống gác.

Ra đến cửa, anh Khanh ghé vai tôi lầm bầm:

— Thê mà nó! hẹn với tôi tám giờ tối mai ra ga đấy!

Còn nữa

VIỆT-SINH và TRÀNG-KHANH

THUỐC LẬU VÔ-DỊCH

Là một món thuốc già truyền đã năm đời nay của cụ Lang Khoát dã nổi tiếng là hay. Chứa không sai nào, thuốc này không hại đường sinh dục, không vật và nhục một nông thuốc dù làm như thường, lại còn làm cho khỏe tí vị, ăn khỏe rõ khỏe hơn trước nữa, dù ai mệt bi tibus tinh bủi thư, hay đã thành kinh niêm, mướt tiêu vàu được guy khung đỡ ròi đến khi nhục một rưỏu say lại tái phát như những thứ thuốc khác. Nhìn g người dã uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô-Dịch chữa về bệnh lậu. Giá mỗi ve 1p00. Những người mắc bệnh lậu, lòi lết phát hạch, phát sét, phát rết, tai ử mát hoa, cùi đường tháp, chỉ uống mọi ve thuốc giang mai giá 1p00 lấp nhẹ ngay. Còn người dân ông dã tính bụi thưa, dân-bà kít lúi ví chơi bài quá độ mà uống mọi hộp cổ tinh lòi thưa giá 1p50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tình kít lúi nhưu lâm. Đến nứu người ăn chậm tiêu, da vâng hay lèn có là phải bệnh phong tích, chỉ uống một gói phong tích giá 1p50 là nhẹ ngay nếu phải đã lâu năm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quan cách rất nguy hiểm, phải điều tận bùn hiện chưa mới có thể khỏi được. Bán hiệu: lại còn thu thuốc bằng rưỏu để chưng đau. Bưng đi tẩy thận hiệu, dù thấp tần hàn, chỉ uống một chén lồng rưỏu là cải được tình menny già 60-70 ngày chia con người khổ cấp bùn hiệu chia không lấy tiền. Lúc nào cũng có ông Lang Hoài là con cụ Lang Khoát chuyên chữa về bệnh lậu và lòi lết, cũng cụ Lang Lịnh thông chia các bệnh người nhóu trẻ con. Thuốc chia người già (1p50) mỗi tháng, trẻ con 1p20.

KIM - HƯNG Dược-phòng

104 bis Route de Hué Hanoi

HAI PHONG 130 phô cầu Đất hiệu MAI LINH
NAM DINH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG
HUE 18 Rue GIA LONG

TAN-TRÀNG

145 HÀNG BẮC HANOI

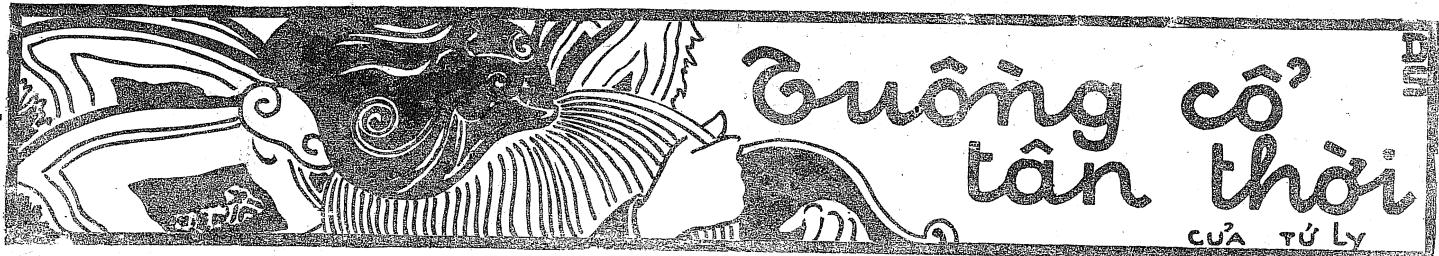
DÒNG
CHÙA
VÀ BÁN

ĐỒ ĐÔ PHỤ-TÙNG

XẾTAY

61

URD

Cuồng cỗ thời của Tứ Lý

Hát giao Cao ra đứng ngâm — Anh hùng đứng mặt anh hùng

Viet An mắt Via, Nguyễn Phùng rẽ sang.

Hồi ai còn dám tranh cường,

Còn ai dám viết văn chuong là đời, Nguyễn công Tiêu cuối rùa ra đọc — Thết — Bờ quân thù, được mội keo người chở vôi cười, trổng bến mõ hết người đầy chặc ? Thanh dao người tuy rằng có sắc, nhưng dê đâu chất đất thương ta (trò vào cái gậy cầm tay,) cây thuong này là gỗ vối làm ra, mũi nhọn hình con ruồi lón.

Tán — Ta bấy nói qua thâm thế cho nhà người táng dóm thất kinh, ta đây người quân tử vẫn miếch, phép Khoa-hoc tiểu nhanh như chép Lại sẵn có thàn Rùa giáp súc, liệu nhà người có chống được ta chẳng ?

Nhát giao Cao ra bạch — Chống thanh guom sắc ném đậu dọn choi

(Nhát-giao-Cao ném đậu dọn vảo
Nguyễn-công-Tiễn)

Nguyễn-công-Tiễn chạy nói — Ủi chào ôi ! báy hồn đậu dọn, đau cha chả là đau ! phả cắn đầu, cắn cổ chạy cho mau, kéo sê bị tử-thương uồng mạng !

Than — Cố tài mà cậy chi tài, Chửi tài lèn với chửi tai một vần

(Nguyễn-công-Tiễn vảo)

Lê-công-Dắc ra bạch — thết — Nguyễn, đầu lối hích quân đuổi gấp, bỏ rùa đi mà chạy cho nhanh, còn như việc giao tranh, dã có mõ để binh tiếp chiến.

Nói khieu — Nay gá kia ! khoan khoan đứng vó ngựa, chậm chậm mõ đón đây Nay gáu hai mõm, già bà chán, có tài hành mà cũng không thắng nổi !

Viet Sinh ra bạch — Anh Nhát giao rao ! hãy dùng tay lại, dê mõ ra tài.

(Lê công Dắc cù g Việt Sinh giao công)

Lê công Dắc nói — Thời thôi, dành lại bụi, ta nay vừa giàn, vừa dại, trổng nh hùng hóa lại vô tài, con gà ta gầy uột chân rồi, mà con gáu mất thời, mõt nõm

Thết — Rùa mà gáu lại còn có một nõm, gà còn lại có hai chân, trông bùi ối trong dạ tần ngàn, bết lình thiêng ôi chi là lợ nứa a !

Than — Bùi bối hết lình thêng rồi, Ba cát, bốn cẳng đành thôi chạy giải

(Lê công Dắc vảo)

Viet Sinh đứng tán — Ngẫm xem cuộc bể, nhữn dám mây chieu, gió chạy mây heo, thiên đình vạn trạng.

Thết — Rùa mà như ta, trông dài ià khêng hei, muốn cợt cười mà sưa i cõi đời tàn, họ còn hay thở thở, ian than, rằng sao ta cứ hoài chế hạo.

Ngâm — Lò cừ dung nấu sự đời, Bức tranh vẫn cầu vẽ người tang lương.

Nguyễn tiễn Lăng ra bạch — Thết — ôi Việt - sinh ! Ai khiếu mi thương, cầu mi sưa, Nhữn i đây bay than hay i, trông hoa xoan rung lòng ta hông nõi, thấy ve sầu kêu nước mắt, khó cầm thì người sao khôn cử mặc khóc thầm, mặc ta kéo thiểu niêm i cõi đời sâu khõ ! Một lời người ché,

xem Phong-Hoa số 37

ta nghe thấy éc ta như bị búa bõ, nhưng ta chẳng nói ra. Bây chừ đây có người cùng ta, thì ta càng người quyết mội phen số g máj.

(Việt-Sinh và Tiên Lăng giao phong) Nguyễn tiễn Lăng thua — chay bạch — Than — Họa mi, ve sầu bay mất cả, bùi bối còn chi đê giữ thản.

Tán — Rùa mà như bảy chử : tắm thán hốt hoảng, biết chạy ngã nác, (nhìn lên cây me.) Hay là ta trèo lên cây me cao, quản nghịch có đến ta khóc, ta gào hồn phái sọ.

trác, tông công kích cho biết dâng nào hon kém.

(Hoàng chủ trai và chủ đầu linh đều ra trận)

Hoàng chủ trai, Dương-bá-Trạc giao phong với Nhất-Linh, Nhị-Linh Trịnh-dinh-Ru giao phong với Bán Than. Còn Ng-văn-Tổ, Ng-trọng-Thuật, Hy-Tống, Ng-văn-Vĩnh, Ng-khắc-Hiển, Nhất-giao-Cao, Việt-Sinh, cùng lầu la đứng trợ chiến.

Hạ màn

Hồi Thủ Hai

Nhật đà tranh cường

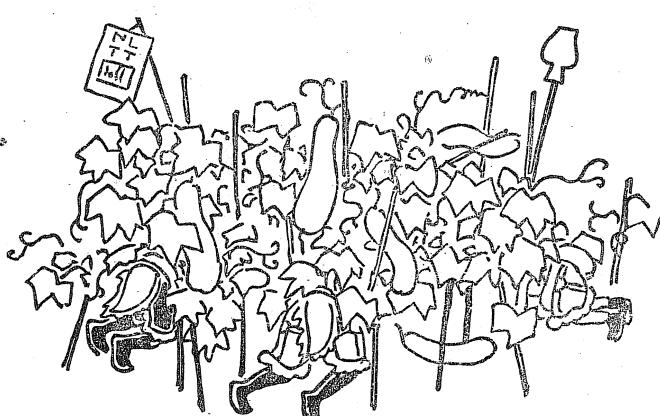
Cảnh thứ hai

Sơn thủy

Chủ trại Hoàng và vài lầu la chạy riệu một vồng,

Chủ trại Hoàng bạo — than — Ủi chào ôi, sa cơ thất thế, phách tán, hồn kinh thoảng nghe con gió thổi giật mình, nhìn cõi cũng trổng hình quân nghịch

Hát khách — Tình phong suy chíết lồng đầu mạch,

Nhật chiếu tình kỳ hồ trướng không

Tán — Rùa, ngẫm thân danh luống những đau lòng, doái sự nghiệp càng thêm sot da.

Thết — Cầm bào nợ bao phen rực rõ bút lông kia bấy thừa vây vùng. Trên ván dan nhất cứ sang hùng, ai còn dám tranh hùng ngôn luận.

cầm bao tan, bút thô sơ ngời, đem thân cho thiên hạ mua cười, còn văn bí thì còn giỏi, giỏi chẳng phụ !

(Trổng đến lầu la di hồn) — than — Chỉ tiếc cho chư đầu linh, bao vẻ hùng vĩ mạnh, nay cũng tan nhus xác pháo Bình-dà. Chốn sơn lâm lận đậu minh ta, còn bọn họ chắc là vô cảm hết

(Bỗng có tiếng chuông trống và nhạc ngựa) — Chủ trại Hoàng hốt hoảng nói :

— Ôi chết chết ! chết chết ! Ngựa già thất thế vô xứ tang thản, đường cùng gặp bước gian truân, ầu ta phải ầu thản trong giàn bi đại chưởng ha,

(Nói đoạn chui vào giàn bi chốn)

Tham mưu Hiếu-Vĩnh ra di riệu một vồng — Tham mưu Vĩnh bạch.

Này là tham mưu ôi ! quân lân, tướng bại ! nghĩ lại thương minh, ầu là ta tìm chốn náu binh, còn chủ trại biết hàn-phuong thắt-lạc ? tham mưu !

Tham mưu Hiếu không nghe tham mưu Vĩnh, nói một mình : Ông thương ôi ! chân le chân vịt, chạy khỏi hang hùm, mừng thoát thản, khỏi bị gông cùm, còn được mộng mà còn được uống. Được như vậy, ta đây đủ sướng, có cần chi thua chạy chư chồn.

Còn trời, còn nước, còn non,
Còn be rượu lòn, ta còn bán ván.

Tán — Rùa mà chạy dã lùn, vừa khát rồi đó, a hứa quân sư.

(Thò tag vào bọc định lấy hũ ra, chỉ thấy mảnh sành : hũ đã vỡ.)

Thết — Ái ái ! đáng giặc thay là quân Phong-hoa, đánh cho ta vỡ cỗ hũ rượu ty ! (nghiên răng): bây giờ mà bắt được mi, lấy mảnh hũ ta phanh thây mới bả giàn !

Ngánh lại hứa tham mưu Vĩnh nói :

— Tham mưu ôi ! Bụng không com, ruột sót như bão, miêng thèm rượu ròng ròng rồ rã, cõi một hũ bày giờ đã vỡ, biết lấy chi mà ăn ủi ma-men !

(Nói xong khóc nức nở)

Bỗng có tiếng nhạc ngựa và tiếng trống) Hứa tham mưu Vĩnh hốt hoảng nói :

Nghé tiếng nhạc tam hồn nhập địa ! Thấy tiếng chiêng thắt phách thằng thiên ! Quân nghịch dã đuổi đến sau lưng, ta gặp bước son cung thủy tận. (Nhìn quanh quẩn thấy giàn bi) Hay dữ a ! Giập bi dại kia noi trú-ăn, muốn thoát thân ầu phải rúc vỏ, sa cơ dàn ta phải lụy cơ, rồi sẽ liệu mưu mò lánh nõa !

(Hai tham mưu cùng chui vào giàn bi chốn)

Sá-la-win, Kim-Chi, Nguyễn-công-Tiễn, Nguyễn-trọng-Thuật v.v., cùng lầu la cũng cùng chạy riệu một vồng,

Nguyễn-công-Tiễn ra bạch — Phép thiêng vật lợ, trổng dã hòn người, cũng rắp toan lựcm đá quăng trời, ai ngờ dẫu đá rơi xuống mao !

Tán — Rùa mà anh em ôi ! anh em ta tài trí yêng hùng, tiếng tăm rạy non sông đất Bắc, giận một nỗi ông sanh thắc mắc, chủ trại Hoàng gay việc can qua, đến bây giờ mới té ngựa chạy ra, chạy đâu mất dề lù ta chịu chết.

(Còn nữa)

Tại hội Khai Trí hôm thứ năm

BÀ LÊ-DU' DIỄN THUYẾT... CHO BÀ ÁY NGHE !

Diễn thuyết

N.SACH

Ông Lê-văn-Huyền rung chuông :

— Xin các ngài yên cho, còn đọc có một trang nữa thôi.

Bà Lê-Dư — một người đàn bà — tối nay sẽ diễn thuyết về « Nhận cách của Phụ-Nữ với xã-hội. »

Nếu những người xếp đặt cuộc diễn thuyết này có biết khoa lâm-lý một chút — không, thông minh một chút cũng đủ — họ tất đoán biết rằng có nhiều người đến nghe. Không phải người ta đến vì bà Lê-Dư, it hơn nữa vì nhận cách của phụ-nữ; nhưng người ta đến, vì một cuộc diễn thuyết về phụ-nữ hẳn có nhiều... phụ-nữ đến xem.

Mà người ta trước ao thế là phải lầm — Nếu không có cái lợi được ngắm nhìn các cô thiếu nữ, thì đừng chen chúc nhau để nhìn mấy cái quạt mây là một sự thiệt thòi lắm.

Thế cho nên các cô con gái đến cũng đông, mà bọn thiêu-niêu chúng tôi đến lèo đèn hơ. Đèn quá, người nọ chen người kia, chật như nêm cối. Nhiều cô đến muộn hết chỗ ngồi, băng hái trèo lên bực cửa sổ, rồi một giây ôm nhau khúc khích, hể bao nhiêu cô thì bấy nhiêu cái miệng cười.

Mà cứ bao nhiêu cuộc diễn-thuyết của ta là thấy bấy nhiêu cái vụng về ở chỗ xếp đặt: chỉ thấy lòn-xộn, chen chúc, không có thứ-tự gì hết! Bao giờ cũng vậy.

8 giờ tối.

Một tiếng reo từ ngoài đưa vào: bà diễn giả!

Bà diễn giả là một bà dã có tài, mặc áo nhung đen, đeo búi tóc, người mảnh rẽ lha thướt như lá liễu. Bà leu mãi mới qua được đám đông, rồi nhẹ nhẹ leo lên ghế, trước cái bàn phủ vuông dã xanh. Mọi người vỗ tay.

Mấy ông & ngoài hối nhau:

— Bà ấy đến chưa?

— Hình như đến rồi đấy. Có nhìn thấy gì không?

— Có, nhìn thấy cái quạt mây.

Mọi người vẫn ồn-ào, tiếng cười nói không rứt.

— Im! Im đi để nghe!

Bà Lê-Dư đeo cái kính gọng vàng, giơ một tập giấy đề trên bàn, rồi cúi nhìn, chăm chỉ đọc:

Leng keng, leng keng!

Leng keng, leng keng!

Mọi người nhao nhao: nói to lên chứ!

Tiếng bà Lê-Dư nhỏ nhở:

— Người đàn-bà ngày nay khác đàn bà ngày xưa.

Leng keng, leng keng!

— Người đàn-bà ngày xưa khác người đàn-bà ngày nay...

Leng keng, leng keng!

— Người đàn bà ngày nay khác đàn-bà bây giờ...

Leng keng, leng keng!

Một ông phản nản: tưởng đến được nghe bà Lê-Dư diễn thuyết, hóa đến nghe.. chuông diễn-thuyết!

Mà thực từ đây trở đi, không ai nghe thấy gì nữa hết — chỉ thấy chuông, lại chuông! Không nghe thấy gì, những người đứng ngoài bò reo, dẫm chân lên bàn ghế, tiếng ầm ầm.

Bà Lê-Dư tức mình lầm bầm:

— ... Giờ-lè... giả man...

Leng keng, leng keng!

Rồi bà lại cái xuống đọc, đọc mãi — nhưng có lẽ chỉ bà nghe thấy tiếng bà mà thôi. Mà cũng chưa chắc.

(Vỗ tay).

Thế là hết — chưa được 30 phút!

Vừa không nghe thấy chi, mà phải đứng chật, ai chả tức. Họ kêu la:

— Đọc lại! đọc lại!

— Diễn lần nữa!

Bà Lê-Dư ngồi ngay, lưỡng lự. Ông Định-huy-Hạo hăng hái nhảy đến bên bàn, giơ tay ra ý muốn đọc hộ.

(Mọi người vỗ tay).

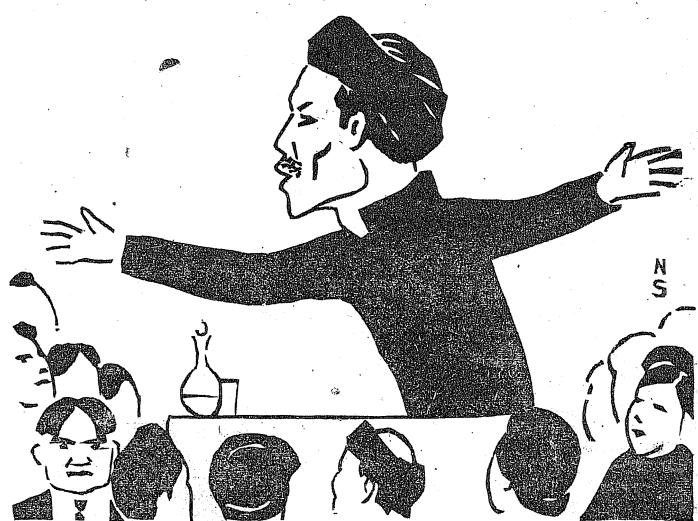
Rồi ông lại buông tay xuống, ngậm nghĩ, Cái kết quả của sự ngâm nghĩ sâu xa ấy là... đỏ mặt và khát nước. Một cốc, hai cốc, ông uống song rồi ông ngồi thu mình, không ai nhìn thấy đâu cả.

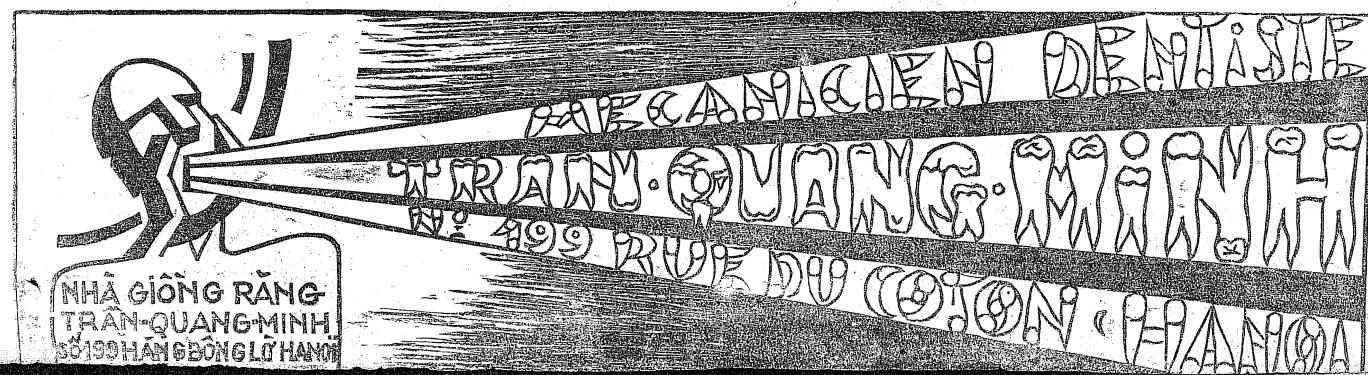
Có lẽ phải làm thế này mới nghe rõ được dám ba tiếng.

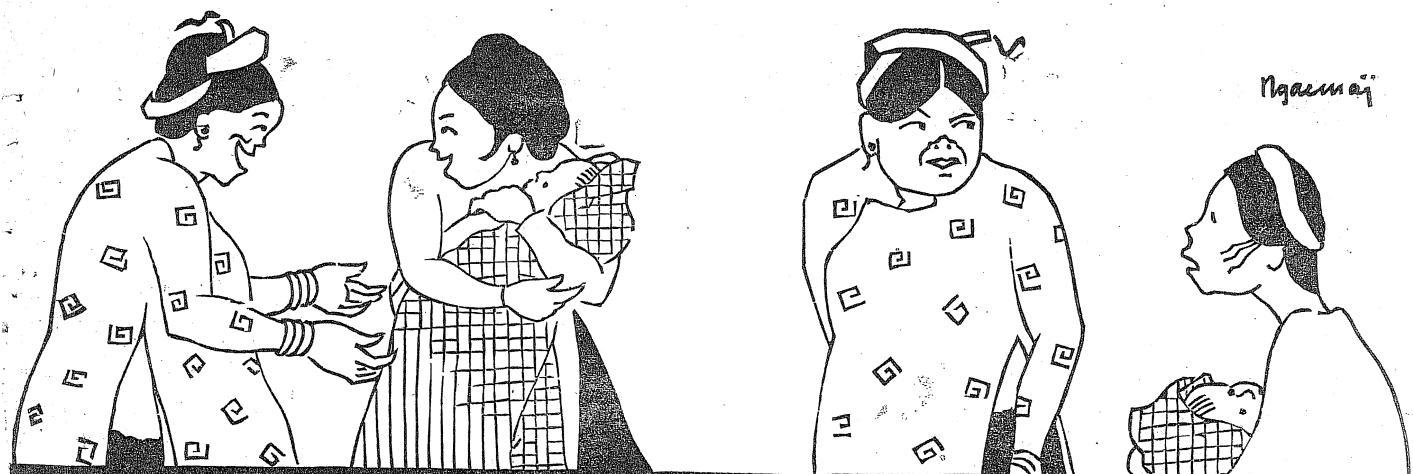
Bà Lê-Dư di ra, vừa đi vừa ngó xuống đất, coi bộ không vui — không biết tại bà không bằng lòng vì không ai chịu nghe, hay là tại bà đương suy nghĩ một vấn-dề diễn thuyết khác? Mà có lẽ lần sau bà sẽ nói về « cách tổ-chức một cuộc diễn thuyết », như thế ích hơn.

Hay không?

Ông Commissaire Thịnh (kiểm sát); Hết rồi! ai không về nhà người ấy thì tôi gọi đổi xếp lại bây giờ!

— I hưa có cháu già a !
— Ô. quý hèa quá...ra bà bể tí nào!

— Thưa thím, cháu già a.
— (Nhại) Thời cung được...con nào chả là con.

..từ nhỏ đến lớn..

Thề chết kháng Nhật

Từ khi Nhật ra hội Q. L. đánh Nhiệt-bà, các ông « tướng lầu » bình như hăng hái lắm. Nghe những lời tuyên bố của các ông, tướng chửng như Nhật chỉ còn có ebay, chạy về đảo Phù-Tang mà rạch bụng tự tử hết.

Bắt đầu ông Thang-ngoc-Lân, tinh truồng Nhiệt — bà, tuyên bố thế chết kháng Nhật. Rồi đến ông Trương-hoc-Luong, cũng thế chết kháng Nhật. Rồi nào Ngô-bội-Phu, Phùng-ngoc-Tường, Tống-triết-Nguyên cũng đều tuyên bố « sự sống chết để ra ngoài bụng cả ».

Rút cục lại, Thang-ngoc-Lân chạy ra Thiên-Tân, chờ theo vải toa thuốc phiện để sống chết với A Phù-dung; Trương-hoc-Luong cuối tàu bay về Thuỵ-bản, đem tiền theo để sống chết với sự giầu sang; còn Ngô-bội-Phu, Phùng-ngoc-Tường, Tống-triết-Nguyên .. thì vẫn ở nhà, sống chết với vợ con.

Ông Phạm-văn-Huyễn

Mới đây, nghe dồn rằng bác sĩ thứ y Phạm-văn-Huyễn mới « khảo cứu » được một thứ bệnh của gà, vị phái riêng ở nước Nam. Thứ bệnh ấy cũng giống như bệnh lở mà thường gà, vịt các nước khác mắc phải, chỉ khác là bệnh nước này không tìm thấy vi trùng.

Bác-sĩ Huyễn giỏi quá! Giỏi hơn những nhà bác-học các nước nhiều lắm! Những nhà bác-học này có tìm ra thứ bệnh cũng chỉ tìm ra được con vị trùng thứ bệnh ấy thôi. Chứ đến như bác-sĩ Huyễn tìm ra được bệnh, mà không tìm ra được vi trùng, mới thật là thông thái!

Những người thông thái như thế ở nước Nam ta nhiều lắm. Cứ đi về vùng nhà quê thi đủ biết. Bà xã hay bà nhiêu vào nuôi gà thấy nó lợt cũng biết rằng nó có bệnh, nhưng cũng không tìm ra được vi trùng của thứ bệnh ấy. Cái tài tìm ra bệnh mà không tìm ra vi trùng ấy chẳng kém gì tài bác-sĩ Huyễn là mấy: nghĩa là cũng vậy.

Võ-tô-báo

Ở Hué, giao này nhiều người muốn ra mò báo lầm:

Đã một độ nghe nói ông Phạm Giao mở một tờ báo ở Hué. Rồi không biết làm sao, không thấy ông mở báo vẫn thấy ông đi học. Có lẽ thế lại hơn ... hơn cho ông và cho cả độc giả.

Gần đây, được tin rằng ông Nguyễn Trác sắp xuất bản tờ Nam dân tạp chí, ông Lê cương Phụng sắp xuất bản tờ Văn học tạp chí, ông Bùi buý Tin sắp xuất bản tờ Thuận au tuần báo. Lại sắp sửa có hai tờ báo chữ tây : tờ Tân thế kỷ (Ere Nouvelle) và tờ Đất nước Việt-nam (La terre d'Annam).

Lắm, quá lắm. Như chuồn chuồn bay lúc sấp bao, chung từ lúc rục rịch sắp sửa cho đến lúc ra, thường lâu lắm. Chắc có lầm tờ chí rục rịch mà không ra, như cái tai bị chết ở trong bụng mẹ, chắc cũng có tờ báo ra được rồi chết ngay, như đứa trẻ con non tháng ra đời thoái thoái được vài hôm. Không biết thế thì rục rịch sắp sửa làm gì?

Nhung họ rục rịch ra là họ hả rời. Nhưng chưa bả được bằng ra được vài

bom rồi chết. Vì thế cũng đủ cho họ được cái danh biến lèn tên danh thiếp: Việt - nguyên chủ, nhiệm báo Ngỗng. Hả thật!

Thề ở Phú Giầy

Ở đền-P Phú-Giầy vừa rồi có một vụ địi thề rất long trọng. Có cả quan thầm án và ông lục sự di chứng kiễn.

Lên đền, thấp hương, vế vòng rồi viên thủ túc, cầm còng già giò, vừa khấn vừa vái. Đoạn lấy giao cắt tiết con gà, máu ra lênh láng.

Bên nguyên, bên bị đều ra, cầm gươm thiêng mặt Mẫu. Chuông trống kêu vang, khói hương nghi ngút, Mẫu đã về.

Bên nguyên thề rằng bên bị có nơ hơn 400 đồng không trả, nolisai xin chết tươi,

Bên bị thề rằng không có nơ bên nguyên, nolisai cũng xin chết tươi,

Người đi xem báo nhau, trong hai người thề nào cũng có một người dan. Vậy thế nào cũng eó một người hộc máu ra chết.

Tờ báo Minh Nông

Ở Nam-dịnh, có hai tờ báo ra đời; tờ Kinh tế và tờ Minh nông.

Tờ Minh nông có ông Nguyễn Phả làm chủ nhiệm kiêm quản lý. Ông Nguyễn Phả sợ rằng độc giả không nhận ra được ông là hàng người nào, đã có công cắn gi với nước Nam, nên có nêu lên mấy giờ đồng chử :

Nguyễn Phả

Ordre de mérite, Croix de 3e classe.
Membre de la Chambre d'agriculture du Tonkin.

Membre de la Commission locale de la Colonisation

Membre supplément du grand conseil des Intérêts Économiques et financiers de l'Indochine

Quái nết! Ông Nguyễn Phả là người Annam, báo ông lại là một tờ báo nói về việc làm ruộng, vậy những người độc báo của ông phần nhiều sẽ là hàng tông lý, nông-gia, không biết chử tây mấy tí, mà s o ông lại in mấy giờ đồng chử lát dề nêu cái phẩm giá của ông lên tờ báo. Thế thi ai còn biết ông là hàng người nào, đã có công cắn gi với nước Nam!

Hay là ông không muốn cho dân quê biết rằng ông là một người đã có nhiều công cán, nhiều danh giá như thế. Nếu vậy thì ông khenm tốn quá.

Xin dịch mấy giờ đồng chử ấy ra để bà con được biết ông Nguyễn Phả;

Nguyễn Phả

Danh dự bộ tinh-Thập tự hạng ba.
Hội viên phòng canh-nông Bắc-kỳ
Hội viên ủy hội Địa Phương về việc
khoa diền

Hội viên dự khuyết Kinh tế đại hội
đồng.

Xem thế mới biết ông Nguyễn Phả là
người khenm tốn thật

TÚ LY

— Này chị, cái người kia người ta chít khăn đằng đít.

(Lời của N. H. A)

VUI.. CỰC..

Thi vui cười

Cửa D V T Hanoi

1. Cứng anh hùng đấy

Nam - Anh đã cả gan anh hùng đánh vợ lần nào chưa?

Quắc - Có, luôn - tôi vẫn thẳng cánh đánh... giày, đánh lồng máng cho vợ tôi luôn...

2. Vệ-sinh lối mới

Cáu Tu di học thường rất ham mê về môn toán-pháp. Một hôm, ngồi ăn cơm, bát cát ăn vừa hết, cậu liền đưa bát sôi cơm. Cậu nói:

Nhỏ, tôi tao 5 phần 117 bát cơm nữa thôi! (517). Thưa một hot, tao bội thực máy chết!

Cửa cô B T Tam-sơn

1. Một cái nứa

Ánh nhỏ pha súra, lở tay đánh võ cái cốc, sợ chủ mắng, đi mua cái khác dồn vào. Bà chủ vốn người chẳng được a to bụng... côn tiếc hoài, làm mặt giận mắng :

- Thằng ranh ấy, chỉ làm hại thôi!
Thằng lợ - Thưa bà, con đã mua cái khák rồi a!

Chú gắt - Thế mới hại! Giá mà dùng đán vỗ có phải được ra một cái nứa không?

Thi vui cười (danh sách)

O O K V S Bondhba Hanoi : 2 bài - V C N B I C Hué : 4 tranh - C K N 44
Thanh hóa : 9 bài - N V K Duyiqmar Hanoi : 4 bài, 1 tranh - N N Thủ Long Hanoi : 1 tranh - N D Lagrée Hanoi : 3 bài - N M D T S : 1 tranh - V V T Landais Hanoi : 2 bài - V C N B I C Hué ; 2 bài, 1 tranh - N H A Ferblanc anoi ; 2 tranh, 1 bài - V H H Soie Hanoi : 7 bài - N N T Charbon Hanoi : 2 bài, 2 tranh - T N Y Garcerie Saigon : 12 bài - L V T Tiê n Đô ; 1 bài, 1 tranh - P X C Phù-Lai : 7 bài, 4 tranh - N C C - Sabourain Saigon ; 3 bài - D V Q Nam Sách : - 4 bài - M Đ H. Quai Đoug Ba Hué ; 5 bài - L B K Commerce Tourane ; 5 bài - N C K Tokou Honoi ; 4 tranh 2 bài - N V N Tubercules Hanoi ; 4 bài - H N - Savannkhét ; 5 bài, 3 tranh - V Đ Q - Hué Hanoi ; 12 bài.

Thi câu đố (danh sách)

Cô H L Hưng-yên - N T H Dương-g xá Bac-ninh - Thái N O Phù-lien - OO - B C Jean Soler - B K Jean Soler T Đ hàng Mắm - V D N Dực-quân - N V L Ninh-bình - D Y K Hanoi - DKS Đại-diễn Haïduong - C D Nhật - tân Hadong - Q P L Chapeaux Namdin - P Q V Sontay - T D Haiphong - P V T Khâm-thien - T N Hanoi - N N D B Tuyêng-quang - V V M D T T saigon - N V T Bá thàng bắc-Ninh - N V T Ngõ - Huyện Hanoi

Cửa T Đ T Namdin

1. Sở vòng tròn

Ba ēch - bây giờ, anh sợ ai nhất?

Tư-độ - Tôi chỉ sợ có mẹ dì nó mà thôi.

Ba ēch - thè anh không sợ giờ và cha mẹ anh à?

Tư-độ - Không. Tôi nói cho anh nghe tôi sợ mẹ dì nó, mẹ dì nó lại sợ quan, quan sợ vua, vua lại phải sợ giới; dĩ biết giới lại còn phải sợ ai, thế mà giới lại phải sợ mây, mây sợ gió, gió lại phải sợ tường, tường sợ chuột cống, chuột cống lại phải sợ mèo, mèo phải sợ tôi, tôi lại...lại phải sợ mẹ dì nó. Thế thật là tôi chỉ sợ có mẹ dì nó mà thôi.

Cửa Q D Xuân-cầu

Không hiểu tiếng tây

Cụ lí vào hiệu chụp ảnh :

- Ông chụp cho tôi một cái nứa người.

- Vâng, cụ lấy dờ mi.

- Ông nói như thật, người trong ảnh có chụp được đâu mà chả dờ lồng mi.

- Thưa cụ, lấy hạng nào a?

- Ông làm cho tôi hạng tầm hào thôi.

- Thế thì cụ lấy hạng nớp dài?

- Lấy nớp mờ chủ có mà đâu mà lấy nớp dài, ông đừng số ngọt, nghĩ nhà quê không biết hẳn.

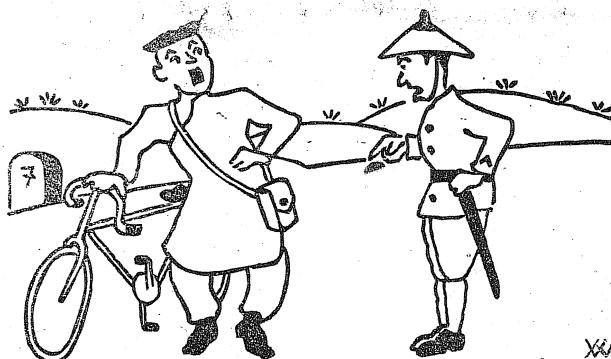
- Thưa cụ, lấy hạng nào a?

- Ông làm cho tôi hạng tầm hào thôi.

- Thế thì cụ lấy hạng nớp dài?

- Lấy nớp mờ chủ có mà đâu mà lấy nớp dài, ông đừng số ngọt, nghĩ nhà quê không biết hẳn.

Tranh dự thi - số 31

- Thế thật anh không có « pò lác » phải không?
- Làm gì có! Mày tôi chỉ chụp được « pen-ly-quynh » thôi!

Trong 16 năm chuyên nghiệp

về nghệ hội họa

Bản sở có đủ 204 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh. Ngài nào muôn xem kiều đã vẽ xin kính mời quý bộ lại Bản sở, trước là NGUYỄN GIA KHÁNH nay đặt là:

NHUẬN-ỐC TOUT POUR ARCHITECTURE

168 RUE LÊ-LỘI HANOI gần trường Thê Dục.

Sẽ xin kính hạ để tạ các ngài đã có lòng tin yêu nghệ vẽ của bản sở trong 16 năm nay.

Phòng khám bệnh
của Bác-sỹ Nguyễn-văn-Luýen
N° 8 Rue de la Citadelle - Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện - Có phòng thử vi-trùng. Chuyên chữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành-hay của Đông, hàng Da sau phố xe Biểu gần trường Cửa Đông Hanoi

Hiệu Mũ
Hiệu Khăn

PHẠM-MẠNH-KHA

N° 80 Rue du Coton Hanoi

Mũ của bản hiệu điều làm hai lần liège thật tốt, và có bảo hành một năm garanti un an kiều đẹp vải lụp tốt đã được nhiều các ngài ban khen, có bán buôn đi các tỉnh. Xin gửi thư về thương lượng. Và có cả hàng demí liège để bán buôn.

Hàng hai lần liège có ba thứ 3p. 2p50 2p.

Cửa Đ K N Thanh-hóa

Còn đủ ăn

Bà X đương ăn cơm. Con sen bưng canh lén, vỗ ý đánh đồ vào áo chủ.

Bà X nỗi giận, sấp mồm mõm ra chửi thì nó ưng dung nói:

- Bầm bà, cưng còn đủ ăn a

Cửa K V S Hanoi

Hà dạ từ đây

Làng X, nỗi tiếng là tục ăn, tục uống. Đến những đầu xuong, đầu sầu cũng bắt mồ lây giao thót chặt ra chia.

Mõ ta cầm lăm l

Bà mẫu tháng nay nó đổi tên tháng cu lớn nhà nó ra tháng Liêm. Ai cũng cười cãi tên xấu xi

Hôm nay có việc làng. Các cụ sai nó lấy giao thót,

Đứng giữa sân đình, nó la lớn :

« Liêm-oi mang giao thót cho làng, Liêm (liêm) »

Cuộc thi câu đố

Cửa V V T Phan-Thiết

Con hiền chi bắt vàng anh đưa cho em

của Tốt Đỗ Komphong Thom

Ông đốc chó trình quan Châu việc thi bò

của P Q V son-Tây.

Ông chủ nhà ngồi hàng nước bắn việc dân.

- N T T Khâm-Thiêu - V T Nam-Dịnh có P B H Kiến-An - bạch-bích - sơn-Tây - P V V Tri-Tri Hưng-Yên - H V T Lò-bát Thanh-tri - D N T Belgique Haiphong - q [T] Lao-kay B-phí bạch-Mai - V T D Lạc-son Son-tay V, q M Uong bi - N N T Phù-văn-Nam-dinh - P X P bạch-Mai - T V Q dit V A Yên-phu - C V C Thi-cầu - T V H quai My-tho bình-Tay - P V D Việt-nhân Hanoi - D Q q Duyên-hà Thach-bin N T D O cạnh Gia-lâm V D H Phong-doanh - Trúc-nam M Tiên-Tsin - Cô N T N quai Forcant Hué - NVT Sadec H V P Anhvinh-biela - Nhạo-thủy dit NVT l Médecament Hanoi - Tốt đỗ Kompongthom - VCB Tirant Hanoi - TTD Cao-dắc-Minh Hanoi - V CK Tirant - T D K Trung-liệt Hanoi C R Gia - Ngụy-sơn - H s Q saumure Hanoi - V V T Hàm-tân Rhan-thiết L H J Dông Duyên-xã Hà-dông - D T N village Nam-dinh, N V T Chanceaulme Hanoi - N T X Chanceaulme - H V C Coton có D T R Mong-duong Campha-mine - D H N Citadel Hanoi - Hanoi - N D P Trữ là Cầm Giàng - L T V Trữ là - Phương đê Nam-dinh - N G T Bạch-mai - Trùng Thị Giàng là Hanoi - N T Pétaud Hanoi - H N C bouret Hanoi V V D Anh Thái-binh, Nh. Cao-dắc-Minh Hanoi - M V T Ecole Thanh-Oai - V H H Trần-quân, Thành Hanoi - N V R Nguyễn-Trãi Hanoi - N Q L Hợp quan Chợ-lúa - B V T V - Remaparts Hải-dương - N N D Saigon.

Truyện Ngắn

Y-LAN

của KHAI - HUNG

Bà tham Hải duong sống trong giấc mộng dài..

Troong phòng khách quét vôi đỏ, tối om, ngủ lưng trên chiếc «đi-vàng», bà tham ôm lại trung trí nhớ cái đời ký vãng.

Bà lấy ông tham thực hoàn toàn vì ái-tinh. Hai người gặp nhau lần đầu là yêu nhau ngay.. Rồi cùng nhau lần lộn trong vòng vật-dục.. Rồi bà có thai.. Rồi quan Án giàn lòng gả bà cho cậu Hải, hồi đó còn là một cậu bé trô nghèo..

Mười tám năm chử chung tình! Mười tám năm ngày đêm tụng niệm kinh ân ái. Vợ yêu chồng, chồng chiều vợ, cái quãng đời dài tời lại có thể. Ngoairia chỉ có ba việc, có ba ngày đáng chép: ngày sinh cậu Giang, ngày ông Hải đậu tham-tá, ngày tiễn cậu Giang sang Pháp.

Một giấc mộng dài..

Nhung chí là một giấc mộng..

Năm nay tuổi bà băm tám, mà người còn trẻ măng. Bà đẹp. Bà biết bà đẹp. Bà muốn đẹp mãi, để mãi mãi giữ tấm ái-tinh không san sẻ, suốt mười tám năm chăm chú vào sự diêm trang. Những tưồng không bao giờ chồng nõ..

Ai ngờ.. Ông tới đây, bà lấy hai bàn tay che mặt như muốn sóa cái bức tranh nhỏ như nõ lại về ra trước mặt bà; trong một căn phòng khách sạn, chồng bà với «nó». Trong cơn thịnh nộ, bà vẫn không quên lưu ý đến cái nhan-sắc long lanh của «nó». Chẳng trách ông tham mê, ông tham mắt ăn, mắt ngủ, ông tham tưồng nhớ đêm ngày, ông tham nham nhéo với bà xuối trong bà phảng..

„Chỉ là một giấc mộng..

Tiếng giày lộp cộp,, bà tham giật mình, ngừng phất đầu lên;

— Lậy mẹ ạ.

— Con, con đã về!

— Vâng

— Thế nào! cha con đã khôi hẳn chưa?

— Bầm cha con khôi rồi, đã đến sở làm việc như thường.

Hai tuần lễ trước, bà tham cho cậu tú Giang mới ở Pháp về được ba tháng vào Hué thăm ông tham yì nhận được giấy thép ông gửi ra nói ốm nặng. Hôm cậu mới ở trên tàu bước chân xuống bến Haiphong, thấy có minh mẹ ra đón, lại khi về tới Hanoi thấy nhà cửa khát xưa, cậu vẫn không dám hỏi duyên-có, vì cậu biết mẹ baon đoán chắc mới sảy ra sự gì bất thường sợ nhắc tới làm đau lòng mẹ... Thị ra cha mẹ cậu, đôi uyên-vương trong mười tám năm trời, nay bỗng kê Bắc người Nam, sống trong hai cảnh-tình chưa-chát. Thảo nào trong luôn mặt trời những bức thư của mẹ gửi sang Pháp đều có niềm giọng phiền-não chán đời. Thảo nào bốn năm nay, cha đòi vào Hué mà mẹ giận vẫn chẳng chịu theo đi...giận mà vẫn yêu, xa lại

càng yêu, yêu lại càng ghen, yêu lại càng giận.

— Con có gặp mặt con Y-Lan không? Giang ngo-ngác:

— Bầm Y-Lan là ai?.. Con không gặp ai cả.

— Không à? vô lý! cha con chỉ vì nó mà lập mưu xin dời vào Hué để được xa mẹ, lẽ nào lại không & với nó!

— Bầm mẹ bay có lẽ cha con thuê riêng nhà cho hắn ở ầu-núp một nơi thì phải, chứ không đường-hoàng & chung với hắn, vì ở trong ấy không ai biết truyện hết.

Bà tham mỉm cười:

Thế à!..nó đẹp lắm con ạ, khuôn mặt, nước da cũng na-na như con ấy.

Cậu Giang xấu hổ, đỏ bừng mặt, nhưng trong lòng vui sướng được mẹ khen minh đẹp trai.

Mà cậu đẹp thật! Kho mặt trái soan, giống hệt như bà tham hồi còn trẻ, lại thêm từng trái những cách lich-sự ở Paris, con gái Hà-thành trông thấy đã

thông. Khi ra Hanoi lại càng thấy âu-sầu hơn chay trước. Cả ngày chỉ đóng cửa ngồi trong buồng ngủ, húy hoáy viết. Cố đêm không chợp mắt, cậu nằm gục đầu xuống gối, khóc nức khóc nở.

Một buổi trưa, bà tham lên buồng ngủ thăm con, vì hôm ấy, con bỗng cảm sảng. Bà đương lững thững trên thang gác thì gặp vú già đón hối.

— Bầm bà, bà có biết tại sao cậu con buồn không?

— Không.

— Cậu con có nhân tình đấy!...

— Chỉ lão!

— Bầm bà, thật đấy! Con bắt được cǎ ảnh cô ả kia. Ủi chào bầm bà đẹp lắm!

— Thế à? Ảnh đâu?

— Bầm đây.

Vú già móc túi lấy đưa bà tham cái hình nửa người, khõ nhỏ. Bà tham, xem xong chau đôi lòng mày, rồi xé nát ra chép miệng thở dài bảo vú già.

đã có náo giữ nỗi trái tim không hồi hộp.

Từ hôm cậu Giang ở Hué ra, tính-nết đổi hẳn.

Trước cậu cười dừa, vui-vẻ bao nhiêu thì nay cậu âu-sầu ủ-rũ bấy nhiêu, suốt ngày chỉ nhusing thở vắn thở dài. Có lẽ cậu nghĩ tới cha mẹ phan-ly mà cậu buồn cháng? Nhiều lần cậu đi chơi lang-thang cả ngày, đến bữa cơm chábng nhõ, vè ăn, bà tham tìm lời khuyên-nhủ thi chỉ cười gương án-ủi lại mẹ:

— Bầm mẹ con có điều gì đâu! ít lâu nay vì trong người con khõ ở nên con không được vui do thôi.

— Con nên đến đốc tờ mà xem mạch.

— Vâng. Mười lăm hôm sau, cậu lại xin phép mẹ vào thăm cha. Bà tham muốn con đi chơi cho khuây khỏa, bằng lòng ngay, rồi thản di sắp quần áo vào va-ly cho con.

Lần này cậu Giang ở Hué hơn mỗ,

vú tính đến tuỗi ấy ai không thể, nhắt là nó lại ở tây vè... Ủ, dẽ rồi tao khuyen ngắn nõ. Nhưng từ nay, mày cũng đừng dại thế nhé! Sao lại lục lọi, ăn cắp ảnh của nó, nhõ nó biết thì mày chớ chết... Nhung thôi, đừng nói với nó rằng tao biết, nó sợ, mà nhất là đừng nhắc tới cái cảnh ấy, nó cău lén nó đánh thì có thành can nỗi.

Bà tham đứng lặng người, trầm ngâm mấy phút... rồi thủng thỉnh bước lên thang.

Cậu Giang đương cầm đầu viết thư thi chợt thấy bà tham ây cửa bước vào, cậu vội giấu bức thư viết giờ vào trong ngăn kéo. bà buồn rầu bảo con:

— Năm nay con đã hai mươi, lớn tuồi rồi, muốn lấy ai mẹ cũng cho phép. con cứ nói thực can chi mà phiền não, mẹ trông con ngày một gầy xop, mẹ đau lòng lắm. Mẹ chỉ có mình con, sao con nõ giấu diếm mẹ.

Cậu Giang cười sảng sặc;

— Thực nhé! con bắng lòng ai, mẹ cũng cho con lấy nhé?

— Ủi chủ sao.

— Bắt cứ ai?

— Bắt cứ ai! vậy ai thế con?

— Bầm mẹ con chưa bắng lòng ai.

Bữa cơm chiều hôm ấy, sau khi dùng món tráng miệng, cậu Giang ngồi ti kheun tay vào bàn, con mắt lò dò nhìn theo làm khói thuốc lá. Bà tham ngắm con, lấy làm ái-nại, sê hối:

— Con có cần tiền không?

Cậu như tỉnh choàng giấc mộng:

— Bầm mẹ không.. nhưng ít nõa con muốn xin phép mẹ vào Nam. kỳ choi một tháng.

— Con có thể ở choi trong ấy vài tháng cũng được. Phải đấy, con di choi cho khuây khỏa. Vâ làm giai đời này cần phải biết đó, biết đây, nhất là các nơi thắng cảnh trong nước. Thể con cần bao nhiêu tiền?

— Bầm mẹ năm trăm có đủ không?

— Năm trăm sao đủ! Ở trong ấy ăn tiêu tốn lắm. Thời mẹ đưa con bai nghin, hẽ con có thấy thức gì qui mua ra cho mẹ, mẹ nghe nói trong ấy có nhiều hột soan to lamy, con xem có tiền thi con mua cho mẹ. Con tin, mẹ có một con. Của mẹ tức là của con. Mẹ nay nhõ giới giàu có hàng vạn, dẽ của làm gì mà không cho con, và sắm sửa vào mình. Vâ cuộc du-lịch này cũng có bồ ích cho sú học-vấn của con kia mà. Thà bỏ ra làm việc ích lợi, còn hơn chôn trong tủ sắt.

Cậu Giang thấy mẹ quá tin, lấy làm hối hận, cái gầm mặt xuống, sê thua;

— Bầm, nhưng hãy thông thá.

— Không nén, con ạ, cái gì đã định phải làm ngay..

Hai tháng sau, bà tham Hải nhận được một bức thư ở Hà-tiên gửi râ:

Bầm mẹ,

« Con bắt hiểu cái đầu lạy mẹ, xin mẹ tha tội cho, vì con vừa phạm một tội đại-ác.. Dã hờn thang nay, con ầu-núp rõ lá...»

Bà tham Hải bỗng cười rú lên một tiếng như người điên, bức thư roi từ tay xuống đất..

KHAI-HUNG

Maillot

để tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi

Chemisette

Mặc thay chemise

Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

CỤ CHUNG

63, Rue de la Citadelle — Hanoi

OUVERTURE 1er AVRIL

ĐÓ - HỮU - HIỀU

TAILLEUR DISPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N°41 Rue du Chanvre

Coupe et façons impeccables et soignées, adaptées à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

Bhui nū.

Đáp lại bài « chị em và kinh tế »

Tuần báo trước, có Yên Đông muốn những chị em đã có chồng con rồi thì nên coi sóc riêng trong nhà. 1. để tránh khỏi những sự thiệt hại do sự vắng mặt người nội trợ trong gia đình gây ra 2. vì chị em ó dủ tài lực để cảng đáng cái thiệp chúc đó.

Thưa cô Yên Đông, vắng mặt người chủ nhà, đây là mọc đuôi tôm » ăn bớt, ăn sén là lẽ tất nhiên mà đâu có chủ ở nhà cũng không sao tránh khỏi cái tệ ấy. Chả nhẽ mỗi khi nó đi chợ hoặc mua bán vật gì mình cũng dì kèm nó u? Hoặc thưa hành dì mua lấy u? Khó lắm, phần nhiều các bà vợ bây giờ chỉ có thể vào mấy hàng tơ lụa sắm áo quần cho mình, cho các con, hoặc vào mấy hàng hoa quả mua cân lè, cân táo ôm về nhà, chóit là thấy các bà cấp chiếc rô đồng mặc cả rau đậu. Vả các bà có đi chợ thì hai chuyến xe đi, xe về cũng vừa bằng số tiền anh bếp ăn bớt rồi. Còn sự trong nom con cái thì cô Yên Đông há chẳng thấy các bà tham bá đoxic, bà kỵ không dì làm gì mà vẫn nuôi vú bô đở u? Những lúc đi thăm người này người nọ, dì nhảy múa ở đèn dài hoặc khui húng với trâm hai mươi cây, ai trong nom con cái cho mìn?

Tóm lại, trong một gia đình trung lưu, dù có mực hoặc vắng mặt người đàn bà, khoản tiền trên đây cũng không sao tránh khỏi được. Vậy thì người đàn bà có năng lực mua sinh ngoài xã hội, tội gì mà ở nhà cho khoản thu hàng tháng chẳng được rồi rào, mà khoản chi cũng từ thê không kém sút đi. Cố Yên Đông nói; chị em dì làm, những khi con đau ốm không đưa bồn thay sẵn sẵn chăm nom. Đòi cũng là một sự khổ tâm cho những người làm cha mẹ. Thế nhưng, nếu tiền lương của chồng chỉ đủ nuôi sống lũ con, nhỡ khi đứa bé đau ốm không tiền thang thuốc thì sao? Thiết trorg thà cảm rui làm việc, xa con còn hon là ngồi bên giường bệnh nghe con rền

r, rên la không có thuốc thang chí cả còn nói trong nom công việc trong nhà nấu ăn, may vá là thiên chức người đàn bà, thì không đùna và không cần cứ véo đầu.

Nếu là thiên chức của đàn bà thì chỉ đàn bà mới nên súc vác làm lụng cho đầy đủ cái thiên chức ấy thôi, vậy sao đàn ông lại tranh dành ra làm họ may, ra nấu bếp. Vậy sao ở các cường quốc văn minh, đàn bà lại ra làm trang sứ, và tất cả những công việc mà bọn đàn ông ích kỷ tưởng chỉ mình họ làm nổi thôi. Tóm lại không có một nghề gì, một chức gì dành riêng cho đàn bà hoặc đàn ông, hể là người tự xét có thể làm nổi việc gì thì linh tẩy mà làm, bà tất phải phân biệt ông là đàn ông, ông nên làm việc nay, bà là đàn bà, bà nên làm việc kia. Còn sự trong nom

Lãng-mạn

Một bức phông tuyệt-lác:
Khói, giời, mây,
Tiếng sáo buồn man-mác,
Bồng lên mây...

Gió thổi, lá bay veo,
Tan-tác lạc,
Bồng chốc đỡ mura rào,
Vịt cảng-cạc...

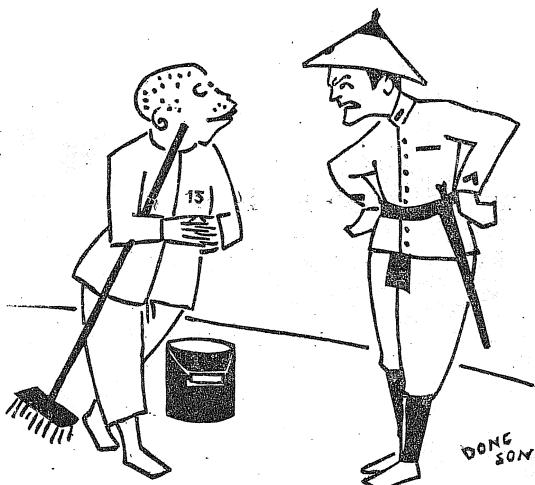
Thôn-thức giòng nước mưa,
Chè xuồng cống.
Gió im. Một con bò

nuôi nồng con cái khỉ mìn vắng mãi ở nhà thì đã có người vú bô hoặc nếu xã hội có văn minh nữa thì đã có các nhà dục - anh trong nom nuôi nồng như một bà mẹ.

Nhưng cô Yên Đông và tôi, chúng ta cùng bàn luận một vấn đề mà hai ba mươi năm nữa hãy nên bán vì phụ nữ Việt-nam vẫn còn ngồi cả trong nhà mà!

THU-LINH

Đến nghe nbi?

Bác cai nhà pha (khám); Anh không biết xắn hòi dây mà còn giữ tinh nết xấu!

Tội nhân; Nếu ông không bằng lòng tôi, ông-đuối phắt ngay tôi ra có được không?

(Lời của D P Sáu)

THƠ MÓ'I

Cao giọng rống . . .

Ngày lui, chán giờ lui,
Trong cảnh lặng,
Chồng chàu diêm mây hời,
Rồi im bắng . . .

THANH-HAO

Đêm ở bờ bể

Áo q.t.
Ngoài bãi cát,

Trăng trong, gió mát,
Biển rộng với trời cao.
Cánh bao - la bát-ngát,
Kia lán sóng bạc,
Giò-giặt,
Lòng ta thanh-thoát,
Hoan lạc,

N. T. V.

Vườn xuân dưới trăng

Của VÂN-DƯƠNG

Vườn xuân chen-chúc mai, lan, đào,
Lan đưa mùi hương thơm ngọt-ngào
Mai vắng Đông-quán cánh ủ-rũ,
Đảo thay Hoa-lang hoèn miêng chào.
Đưới trăng Hoa-lang lòng luồng lự,
Nửa đinh quay ra, nửa muôn vảo.
Sau ôm đòn, ngồi ngoài hiên vắng,
Lụa giày gầy một khúc tiêu-tao,
Đến khúc trường-tử, khúc nhô oi ..
Đức Khanh xé vắng lòng non-nao.
Đồng tiếng thô-thê gần bên tai;
« Hoa-lang em ơi! buôn thê sao? »
Hoa-lang giật mình quay đầu trông.
Rồi đứng phắt lên; mờ-mảng chào :
« Kia em Đức-khanh! em dó u?
Phải chăng? Gặp em trong chiêm bao? »
Đức-khanh mím cười, thô-thê đáp :
« Thị anh hãy nghỉ lại, xem nào. »
Hoa-lang cả cười, đám say nhìn :
— « Vắng em, tình-thân anh tiêu-hao.
Nên lúc gặp em anh tưởng mộng,
Thôi đón dây, em gầy, họa náo.
Đức khanh cầm đón lụa đường tờ,
Tay tiên se gầy khúc tiêu-tao
Hoa-lang gõ đít, lén tiếng họa,
Tiếng đón, giọng hát, trầm lai cao.
Gió xuân nhẹ-nhàng lướt qua lan,
Hương bay từ phía thơm ngọt-ngào.

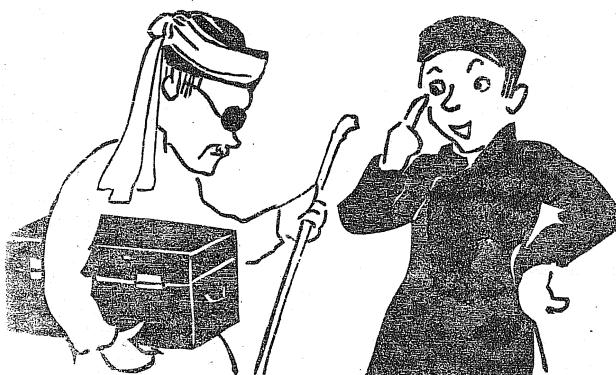
Mars 1933

ANH MỸ-THUẬT

Hiệu Khánh-Ký công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi sẽ sở, cảng Hàng Trống)

Thầy đội khăn đẹp ai thế?
Ấy khăn cụ tôi mới « vè » hồi trong năm.
Thầy thuê xe hay đón ở đâu?
Tôi thuê ở trại phố Hàng ngang.
Sao thầy không thuê xe hay đón của sở Louis Chôte?
Ấy lại người ta đón rắng; xe và đón sù ấy xấu. chả lại lười công việc giao phó cả cho người lái.

Ai bảo thế? Họ chẳng chí có thấy... Chứ ông L. Chôte là nhà chò thuê xe và đón, đầu tiên đã được c nhiều người tin vì xe tốt, đón rắng mới và đẹp, nhất là mọi việc đều ro tay ông quản đốc cả.

Đã nô danh ở Pháp và khắp cả cõi
Đóng-duron

lá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre
(Theo kiểu bên) 2p 00 1 cái

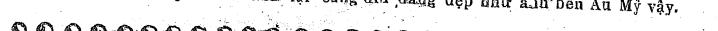
Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre
(Theo kiểu bên) 3p 00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phông Đại
30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00
50 x 60 — id — 8p.00 — 15p.00,
60 x 100 — id — 15p.00 — 30p.00

Đại-ly: FILMS AFFA

có ống kính rất sáng

Giới dâm hay rầm, ảnh lại càng dịu dàng đẹp như ánh bén Áu Mỹ vậy.

CHUYÊN VUI

Ba Éch vô Hué

Ở ga Hanoi

Mãi 9 giờ rưỡi tối, chuyến xe lửa tốc hành vô Hué mới bắt đầu chạy mà gần tám giờ ở ga Hanoi đã chật ních những người hoặc đứng đợi xe hoặc đi tiễn người nhà. Trong số đó có Ba-Éch.

Ba-Éch tìm đến một chỗ có cô con gái đẹp, rồi cứ láng vắng chung quanh. Chợt thấy một công-tử cũng lướt qua gần đây ra ráng bắn khoán, thỉnh thoảng lại liếc mắt nhìn trộm mỹ-nhan, Ba-Éch liền di sát bên chàng, lễ phép hỏi xin que diêm, rồi làm bộ khó chịu mà phản nản ráng :

— Rõ khô quá ! Cô cháu (vừa nói vừa đỏ mỹ-nhan) cứ bắt tôi cùng đi Hué; mà tôi thì tôi không muốn đi một tí nào hết.

Công-tử vẫn vã hỏi Ba-Éch :

— Thưa ông, cô là em ông?
Ba-Éch chép miệng lắc đầu;
— Phải, cô cháu được thầy we tôi nuông quá cứ bắt tôi phải đưa vào Hué coi lê Nam-giao.

— Thị ông chịu khó đưa cô em vào cho dẹp lòng hai cụ !

Nhưng chàng giấu giò ông, tôi tiếc bầy đồng hai bạc nên còn ngần ngại không muốn lấy vé,, Thôi tôi chả đĩa.

Ba-Éch nói xong làm bộ định ebay lại bảo nhỏ em biết ráng mình không đi nữa. Chàng công-tử kia, nhân gặp dịp được làm quen với anh cô con gái mà chàng nhớ thăm yêu trộm bấy nay, liền gữ lại và trói cròi nói ráng :

— Ông à ! cùng đi cho vui. Còn như tiền vé ông để tôi lấy cả cho. Nếu đi bằng tư thi ba vé hết có năm hai đồng chử mấy.

— Ấy vé em tôi thi ông thân tôi đã lấy rồi. Còn về tôi thi đây tôi đã có tiền.

— Thôi được !

Dứt lời, công-tử chạy vội ra chỗ cát vé. Năm phút sau chàng trở lại, tay cầm hai cái vé, đưa cho Ba-Éch một cái, Ba-Éch vờ mờ bi lấy tiền để trả lại, nhưng chàng kia lại gạt đi mà ráng :

— Thôi, chỗ anh em, có làm gì cái vặt ấy !

Thế là Ba-Éch nhận em vu vơ đã được người tặng vé.

Trên xe hỏa

Công việc thứ nhất của Ba-Éch khi đã bước chân lên toa xe hỏa là lần lút, tránh mặt cả cô em hờ cho chí ông bạn hão. Chàng liền vờ vẫn lên toa hàng ba, lẩn la tìm đến làm quen với người soái vé, đưa hộp thuốc lá mời húi, rồi kể hết truyện no đèn truyện kia ra chiều thanh tết lầm. Sau cùng chàng mồ dái kêu mệt, và nói với người soái vé ráng :

— Tôi trong người ngày ngấy sốt mà ở trong toa hàng tư chật ních chả có chỗ nằm ngồi. Không khéo vào tối Hué thì đến đồn mất,

Người soái vé có dáng thương hại bảo :

— Được ông cứ nằm ở ghế hạng ba cũng được. Khi nào có người lên chật chỗ hãy xổng hạng tư

Thế là Ba-Éch nằm ngủ một giấc dài rồi ối liều hạng ba cho tôi khi đến ga Hué.

Nên chú ý đèn hiệu Lê-Huy-Phách

Tại Hué

Ba-Éch biết ông nghị A thân với ông tham B và cả hai ông này đều thân với ông cử C ở Hanoi, liền tìm đến ông tham B và phản vào cùng ông rääg ông cử C là bạn thân minh có gửi bức thư giới thiệu mình với ông nghị A, nhưng không may đánh rơi mất. Ông tham mừng rõ được gặp người bạn của bạn Clien thân đưa Ba-Éch đến giới thiệu với ông nghị A.

Thế là trong mấy ngày ở Hué ông tham và ông nghị chuyen nhau lần lượt tiếp đãi Ba-Éch rất là long trọng.

Đi thăm lăng

Ông nghị A đánh ô-tô, mời ông tham Ba-Éch đi xem các lăng Ông tham liền gọi di mả ráng :

Thôi ! các mẹ và những người cai láng bộ xin tiền dứt lầm. Mỗi lăng tổn ít ra cũng đến hai đồng bạc, tội gì ?

Ba-Éch ngẫm nghĩ một phút rồi quả quyết bảo hai ông kia :

— Được ! mời hai ông cứ đi S-S chặng mất một xu nào cả, tôi đã có mèo.

Hai người nhau nhau lấy làm lạ.

Ba-Éch liền ghé vào tai hai ông nói thi thầm mấy rääng, rồi ba người đều cười, ô, lén ô-tô.

Đầu tiên ôi lăng Tự Đức, một người coi láng ra đón chào.

Bầm các quan vê coi láng.

Ba-Éch rất tự nhiên hỏi :

— Kobausa kobiru da Kwaben no ?
Người coi láng ngo ngạc nhiên, Ba-Éch làm bộ gắt :

— Kioto Kobé Yokohama yada ?

— Ông nghị A và ông tham B cố nhín cười vở ra hè tựa bao lơn cúi xuống nhìn, khúc khích cười với nhau, Còn người coi láng thì so hãi láng ra nói truyện vớ anh em bạn ;

— Chúng nó người nước quái gì ấy, hình như người nước Nhật hay sào ấy.

Lúc đó Ba-Éch quay rääg hỏi bạn,

— Master A Master B Kedai hirogaru Konko dajin.

Rồi ba người cùng vác xem miếu thờ vua. Khi đã láng láng xem xong đủ các nơi, Ba-Éch nhú bờ ngực không hiểu bước lên cái bậc cẩm, khiến một mệ sua tay kêu to bảo không được phép lên đó.

Ba-Éch làm bộ ngó-ngoán quay lại hỏi :

— Rikkiva mizuta. Yamada haberu ?

Vừa nói vừa trỏ ra phía cửa sẽ gật hai ông kia cùng ra, Các mệ đứng chờ người nhín nhau, mủm mỉm cười, rồi một mệ mạnh bạo ra nói.

— Các ông vào coi không cho chúng tôi tiền à ?

Ba-Éch làm bộ dã biếu rồi, vừa gật vừa trỏ ra phía láng, bình như mệ kia đã bảo mình ráng láng ở bên cạnh.

— Ya ai Campradar ya ya.

Vừa nói vừa gật, rồi cùng hai bạn bước ra cửa.

Ba-Éch vào chơi Hué vừa một tuần lễ mà tốn mất có một đồng bạc.

KHAI-HUNG

Tranh dự thi — số 32**Lần thắn**

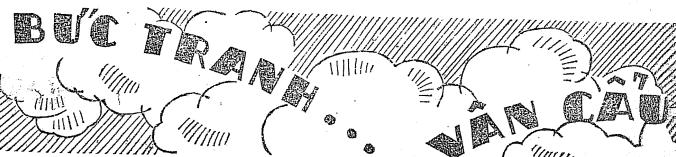
— Áy chào thằng đđđi, thằng làm ơn bảo giùm cháu mấy giờ rồi a ?

— 5 giờ

— Cám ơn thằng — thế thưa thằng 5 giờ chiều hay 5 giờ sáng a ?

— 5 giờ sáng

— I hoi cám ơn thằng đã có bụng tốt bảo giùm cháu — à quên ; thằng làm ơn bảo nốt cho cháu ; thế 5 giờ sáng hôm qua hay 5 giờ sáng hôm nay a ...

Cũng như một tiếng pháo

Chỉ cách đây có mấy ngày, ở Hanoi còn đang nhộn nhịp về các ông ra ống cử nghivien. Về phần các ông này, gao thết bay đám dứt để người ta để ý đến mình, cái đó đã tự nhiên rồi. Các báo chí, bàn đài tóm lại, hồn quân hối nhau hay đoán mò, chỉ các ông có vẻ hồn là nhộn nhịp hơn.

Họ nhộn nhịp dò xét xem ông nào ứng cử đáng họ, ra sao, và sau đó là láng. Cố ông phâ

hát và một bữa

rồi ông ướp áo tròn

và

thi thú hơn.

Nghĩ là, người ra tranh cãi, người đi bầu và các báo chí, ai cũng nhộn nhịp hăng hái cả. Người ra tranh họ có cái hăng hái của tuồi trẻ. Các báo chí có cái hăng hái của con nhà báo, người đi bầu có cái hăng hái của người đi... ăn cơm và đi nghe hót.

Một lần, hai lần bỗ vé : một người được trúng thê là hết nhộn nhịp. Các nhà báo người lạnh như cái nhà báo, người đi bầu chán nản như kèn no. Còn người trúng cử, ông Vũ văn Định, ông lại lẩn vào với đám các ông nghị khác yên lặng.

Giá bây giờ có hỏi dồn tên ông, cũng chẳng còn ai nhớ ai nhô. Mà đến chương trình của các ông ứng cử thì chính cie

ông cũng quên rồi.

Trước khi bỗ vé, các người đi bầu sao chịu khó thê : xét tư cách, hối chương trình của các ông ứng cử cần thận lắm.

Thế mà lúc ông chúng cù bước chân vào

việc, là cái lúc nên dò xét hơn cả, thì cứ

nhìn hồn không khỏi ông là ai nữa.

Cũng không nên lấy làm lạ ; ông Vũ

văn Định trước khi trúng cử là một ông

hay hay, đáng để ý láng.

Còn ông Vũ văn Định sau khi trúng

cử thành một ông nghị khác, mà ai cũng

biết rằng một ông nghị kia không hay hay

cho ai cả, chỉ có hay hay cho ông ấy mà

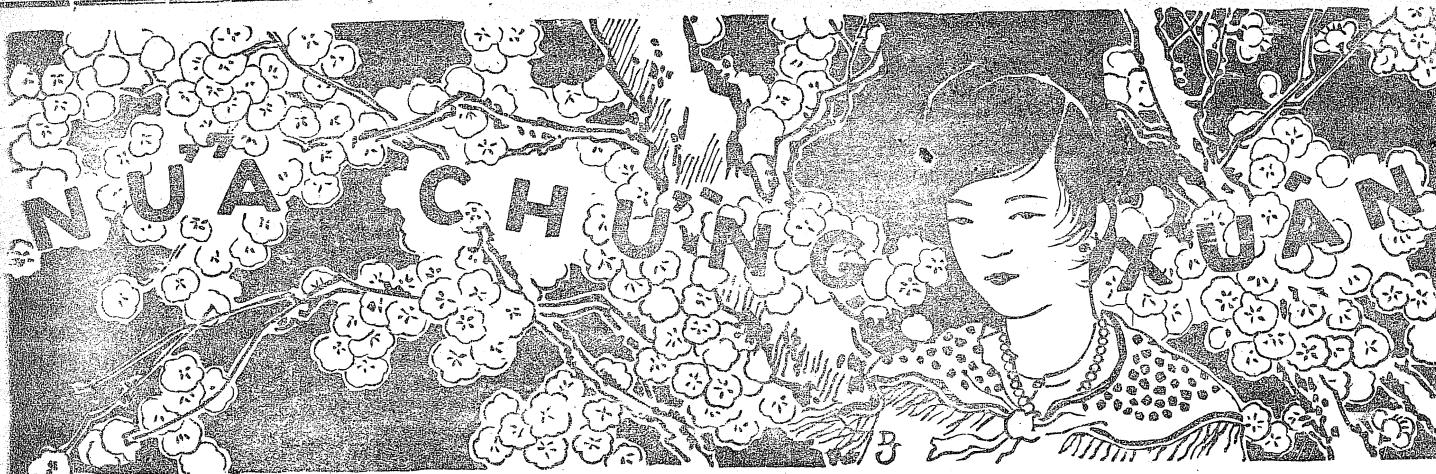
Mà trái lại, một người đi bầu với một ông ra ứng cử, thì còn là một người hay chử đối với một ông ra ứng cử rồi, thì không những là hết cả hay hay mà lại còn là một người khó chịu nữa.

Thế là ai cũng có nhẽ phải, người đt bùi chung phải mà người trúng cử cũng phải.

Chỉ có các hồn là không phải thổi, vì họ

đang nhộn nhịp, và họ là những người

đang trúng cử, và họ là những người</p

1) Xuất đêm hôm ấy Mai chán chọc không sao ngủ được, bất ngã đến em lại trống đèn ai. Rồi có đêm trá trống tượng ra xếp đặt những cuộc đời tượng lai tối đẹp. Nhiều khi cái cuộc đời cô bảy ra gấp chỗ khó khăn, nghĩa là tôi chỗ mà lương tri của cô cho là không thể có được. Ibi cô lại mỉm cười sà hổ đi đê bảy lại một cuộc đời khác. Có một điều cô nghĩ lại lấy làm bến lèn là trong các cuộc đời dự định trong mộng tưởng của cô, bao giờ cũng có người mà cô yêu thầm nhô trộm...

Trong khi ấy thì ở dưới nhà ngang ông lão bộc cũng dường loay hoay tró mình trên chiếc giường lát nứa, tiếng kêu sột soạt. Vì ông động nhầm mắt, lại thấy cụ Tú Lãm hiện lên đứng trước mặt. Lúc ban ngày mãi công kia việc mò, ông không nghĩ tới cụ nên không tưởng tượng ra được hình ảnh cụ. Song giữa đêm thanh vắng lại thêm có sự xác đồng với cảm giác, nên cái trí nhớ của ông lão chất phác làm việc ngâm ngầm ở trong khố nǎo vẽ ra hết được cái tướng mạo cụ Tú trong lúc sinh thời. Vì thế ông Hạnh càng tin rằng linh hồn người quá khứ về trách mắng ông ta.

Ông Hạnh trông thấy rõ ràng cặp mi cau gần giáp nhau, đôi con mắt tròn tròn xoe nhìn chòng chọc vào ông ta. Ông ta sẽ trở mình quay vào phía trước lấy hai bàn tay che kín mặt, nhưng vẫn không thể cản mắt trọn ngược, rũy... Ông ta lầm rầm khấn thầm: « lạy cụ, việc này thực không phải tự tôi! »

Tiếng gá nứa đêm trong khắp xóm như tiếng dương gian đến cứu nạn cho ông lão dương bị l่าน không khí nặng nề của cõi âm đê nén. Ông ta llop ngó giây thắp ngọn đèn hoa-kỳ, và lấy chiếc diều cài ra hút luôn ba bốn diều... Rồi ông ta đê đèn đó ngồi nhìn chử không dám lên giường đi ngủ nữa.

Gà gáy sáng lần thứ nhất, ông ta đứng dậy đi lấy gạo thiền cơm thì gặp Mai

1) Xem PhongHoa từ số 36

KHÁI-HƯNG soạn
cũng đã ra sân rồi. Ông ta lại gần cát giọng reo rúa sê nói:

— Cô nèo nghĩ kỹ lại xem,
Mai hơi cau mặt:

— Tôi nghĩ cả đêm rồi. Bây giờ tôi cảng cả quyết lắm.

Ông lão bộc ra dáng không bằng lòng, lẳng lặng xuống bếp. Mai cũng theo xuống đê thôi cơm. Trời hấy còn tối, ánh lửa rạ thấp-thoảng chiếu vào cái

Tranh vẽ của Đông-son
mị thì còn nói gì nữa!

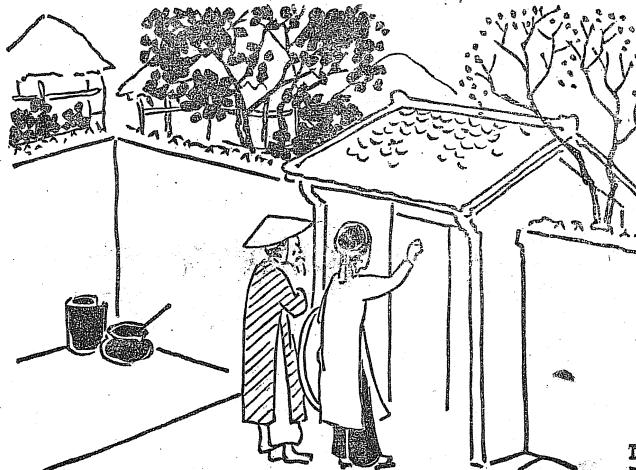
Mai vẫn cười:
— Tôi cũng thấy thầy tôi về, ông Hạnh

a.

— Ông lão bộc tò ý sợ hãi.

— Thế à.. Vậy cô thấy những gì? Cô thử kể xem có giống những điều tôi thấy không.

Mai là người rất thông minh, biết rằng ông lão bộc ý tưởng chất phác hay mê

dầu bạc pho của ông lão già đòi ra sắc hồng hồng. Mai đương tò mò đứng ngắm, ugh! ngọt, thì ông lão ngừng dầu lèn đậm đậm nhìn cô con gái chủ rồi lui lại một bước. Mai kinh hãi hỏi:

— Ông sao vậy, ông Hạnh?

Ông Hạnh vừa thở vừa đáp:

— Trông cô giống cụ Tú quá.

Mai mỉm cười:

— Mái bây giờ ông moi biết à?

— Đêm moi rồi cụ Tú về tôi trông cũng y như cô.

Mai cười:

— Tại ông cứ nghĩ đến nên nằm mộng đấy chứ gi.

— Rõ ràng tôi thức hẳn hoi chứ mộng

tín quí thần, nên ngày nghĩ thế nào thì đêm mộng thấy thế. Cô liên bịa ra câu truyện chiêm bao đê yên lòng ông ta. Cố ngắm ugh! xếp đặt câu truyện cho cô dầu cuối rồi noi rằng:

— Tôi thấy cụ về. Cụ troi cười bảo tôi nên bán nhà đê lấy tiền nuôi em Huy di học. Rồi cụ lại biến đi ngay.

— Thế à? Cô thấy thế à? Tôi thì tôi thấy cụ về trọng mắt lướm tôi, tôi sợ hãi quá.

Mai cười:

— Phải rồi! Cụ giận ông, vì ông cứ can ngăn tôi đừng bán nhà đấy chứ gi...

Lão bộc lẳng lặng ngắm nghĩ rồi bảo

Mai:

— Nếu vậy, ta ăn cơm sớm đê đi ngay, vì từ đây đến làng ông hàn Thanh đường dài hơn một thời, mà nếu ta đến muộn thì chỉ sợ bà hàn lại đi ra coi đồng áng rồi thì nhỡ hết công việc.

Mai tỏ ý ngạc nhiên:

— Nếu bà hàn đi vắng thì đã có ông hàn ở nhà lo gì?

Lão bộc cười:

— Nào có thể được! Công việc mua bán ông hàn giao cho cả bà ba, bà ba mà đi vắng thì ông hàn vị tất đã cả quyết.

— Vậy thì ta ăn cơm mau đê cho sớm...

IV Bước đầu.

Ông Nguyễn-thiết-Thanh là chánh tổng cựu đã được mông thường chánh, thắt phầm bá hộ. Như thế thi đáng lẽ ông chỉ là một ông chánh bá dù hàm ông đã cao. Song vì trong hàng tổng phần nhiều người đều có nhờ và vay mượn nhà ông, và quan trên lại due dịch hứa tư thường cho ông hán hàn-lâm đại-chiếu nên khắp vắng ấy ai ai cũng gọi tôn ông là cụ hàn, tuy ông mới ngoài bốn chục tuổi.

Và ông Than h thực hoàn toàn là một cụ hàn vì các cụ hàn thường, ba giò cũng đã đà mà ông ta thì phì nôi phuong phi lâm, uy ông ta có nghiên thuoc phiến mặc lồng. Ông ta cũng nghiên chơi nghiên bài cho qua ngày qua tháng đó mà thôi, vì ở nhà quê mà không nghiên một thứ gì, thì buồn lắm, că ngày chả có việc gì để làm bận đến cái thân nhàn. Một lẽ nữa khiến ông ta ham chơi cái thú à phiền, là đê tiện thêm đê mài coi cửa, vì ông ta giàu, già lâm, giàu nhất trong hàng huyễn, và thứ nhì thứ ba trong hàng lùn. Ngoài các nơi di qua con đường thiên lý, xa xa trong thôn Xuân-dinh tất thấy sau mấy tòa nhà ngói, đèn hồn chục cây thoé cao chót vót ngắt tung mây, như những chòi linh canh ở các phủ huyện vậy. Đó là nhả ông hàn và các bà vợ của ông ta.

Vì ông hàn có những bà vợ ở riêng

NGUYỄN CHẤT : Jasmin, Violette, nước Hoa thùy tiên
Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.
1 lọ 3 grammes 0p20, 1 tá 1p80, 10 tá 17p00
1 lọ 6 grammes 0p30, 1 tá 2p70, 10 tá 20p00
1 lọ 20 grammes 0p70, 1 tá 6p30, 10 tá 62p00
LƯU LỘI 79 Paul Doumer à Haiphong
Bán - bán lẻ tiền cuốc hàn hiệu chịu

Trước cửa hiệu nhỏ 107 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Quạt đó là cái chứng chỉ chắc chắn về sự phát-đạt và tiến-bộ của bản hiệu. Được như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đã chiếu cố đến Tân Thịnh trong bấy lâu nay. Vày muốn khỏi phi long quý-khách về mua hàn hàn nay bay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải đủ các hàng đê may hàn các quý-khách bằng một giá rất phải chăng.

Xin mời lại may th ô lòng thành-thực của bản hiệu,

Tân-Thịnh chủ nhâm Cân-bach

Nếu muốn được giày ta, giày tây, giày KIM-THƠI đủ các kiểu, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hiệu TOÀN-THÀNH chủ - nhân là M. PHẠM-VĂN-SƯU ở 37 Route Mandarine.

Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoảng, lại được hiệu TOÀN-THÀNH đóng giày một cách đặc-điệt như thế tưởng các quý-khách không nên bỏ qua dịp tốt thì phải.

MÙA RÉT ĐÁ TỐI

Phòi yêu sinh ho, sờm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
có một không hai

BỘ-PHẾ THANH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mat lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nho, có dùng mới biết

Lọ con

Op.40

Lọ lớn

Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PRONG

47 phò Hang Đường Hanoi — Giấy nói số 805

Ai muôn chữa quái bệnh và trả tiền thuốc
lúc bệnh đã bớt ?

Người nào mắc bệnh nguy hiểm đã chữa mọi nơi không bớt nên đến nhà thuốc niêm
khoa học Bảo An số 9 Phố nhà Thủ rue Lambot Hanoi sẽ được chẩn đoán, chóng
nhồi và nếu đã tốn tiền mọi nơi mà bệnh chẳng bớt sẽ được trả tiền thuốc lúc bệnh
giảm.

Chữa trị lao, xuyên phủ, khí huyết tràng nhạc tê liệt đau xương và các bệnh
khác. Chữa cứu các bệnh nguy nan miễn tiếp các bệnh thường. Ở xã hội thuốc nên gửi
phong bì tem trả lời lấy thuốc nên gửi mandat 1poo làm tiền cước gửi thuốc. Thư và
mandat nên gửi đến người quản lý:

M. Nguyễn-Tiến-Đức 9 Rue Lambot Hanoi giờ tiếp khách từ 2 giờ đến 5 giờ Ngoài
giờ đó chủ-nhân mặc di thăm bệnh.

Xin chú ý đến Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai Rue Duranton
canh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số
51 và 56, telephone số 268, có một
xiềng nhện khoán làm các nhà, cửa,
đô đất và bán các thức gỗ: cây phiến
và xiểng, có xiểng máy cưa làm các
thiếc cửa, linteaux, lattis, các cái cửa
lá chớp và cọc, giá hạ nhất ngoài
Bắc, công việc làm rất nhanh chóng
được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc
mộc thi đặt ngay cho bản hiệu vừa
khỏi mất thi giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng
có gỗ về bán.

bán hiệu xin khai một vài thứ và
bán chiêu khách trong ít lâu như
lát một thuyết giải

Rui lợp ngồi On.027x0.027 Giá Op056

Lattis 0m027x0.010 Giá Op30.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện
đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mùng 10 tháng riêng Annam thi bản
hiệu mộc cửa hàng.

Kính cáo: Nguyễn-văn-Chúc Entrepreneur à Hanoi

NÊN HÚT THUỐC THƠM

COMPAGNIE COLONIALE TABACS

Chiclé ATDAR 7 Lambot

TRANH NHAU MẶC ÁO ĐẸP

— Nay là nó, cái áo xa tay, lụa, lụa, tơ, đũi, là cái áo, chẳng nhẽ mình sang lại mặc áo tôi.
— Không để tôi may.
— Bé nó còn bao nhiêu là áo cũ đem đi mà đổi ra màu nhạt hay nhuộm ra màu gì xanh có hon là mặc sa-tay không?
— Ông nói gần đây ai đổi được màu xanh ra nhạt bao giờ.
— Thực mà mất tôi trông thấy có nhà đổi khéo lắm, lấy cả ra màu mỏng cũng được.
— Nếu thế tôi phải may thêm cái quần cái lanh nhỏ, cái quần Satin trắng và mấy cái áo vừa nhiều lục kiều
mới của báu xúi may được.
— Được ! bà nó cứ lại số 50 hàng cót nhà LÊ-QUANG-1-ONG là 1 dò mà đổi mà nhuộm, mà mua các hàng nội
hóa lân ché, nhà ấy thấy lầm hàng, đẹp mà giù không đắt.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

TIN TRONG NUÔC

Lê phong trước Quận - công cho quan thủ tướng Nguyễn-hữu-Bài

Huế 26 - 3 — Tại bộ Lại đã cử hành lễ phong trước Phuộc mòn quận công cho quan thủ tướng Nguyễn-hữu-Bài.

Thi bằng Sư phạm cho các nam nữ giáo học tập sự.

Đến 18 - 5 - 33, tại Hanoi sẽ có một kỳ thi Thi bằng Sư phạm cho các nam nữ giáo học tập sự muốn được ăn lên hạng tám. Đơn nhận tại nhà học thành Bắc-kỳ đến hết ngày 2 Mai.

Nhà buôn Annam sẽ thè giòi sô sách bằng quốc ngữ,

Nghị định quan Toàn quyền ngày 3 - 3 - 33: «nâng sô sách của các nhà buôn ở Đông Dương có thè giòi bằng một thứ chữ nào dùng chữ la-linh và số à-rập». Vậy chữ quốc ngữ có thè dùng để biên sô sách kể toan.

Xin mở cuộc công thải ở Đông Dương.

Ông Outrey, nghị viên Nam-kỳ đã dã xin nghị viện đề ý đến tình hình nguy ngập của Đông Dương. Ông nói việc giữ nguyên giá đồng bạc sẽ có ảnh hưởng không tốt cho nông nghiệp bắn xí và yêu cầu chính phủ Pháp đảm bảo cho một cuộc công thải Đông Dương 250 triệu quan.

Các viên chức bắn xí sắp phải đi khám bệnh lao

Có tin nay mai quan Toàn quyền sẽ ký một đạo nghị định bắt các viên chức bắn xí phải đi khám bệnh lao. Người nào có bệnh lao sẽ được nghỉ ít ra là mọi năm ăn cả lương.

Tin Trung Hoa

Khám phá được mặt tróc Nhật - Mân Bắc-binh 25 - 3 — Chính phủ Nam kinh

đã khám phá được một bản mật ước của Nhật và Mân châu nói rõ cái kế hoạch chính phủ nước Tàu như thế nào, đại vịnh trước hết lấy Nhiệt hà rồi đánh đến Bắc-binh.

Gián giấy mảng Trương-học-Lương

Thượng-hải 25 - Chung quanh nhà Trương lúc nào cũng có lính gác rất nghiêm mật, vừa rồi bỗng thấy hai mảnh giấy gián trên tường trong nhà một mảnh viết: «nhà người dã quên việc quân Nhật hiệp bách người nước ta rồi hay sao?» và một mảnh viết: «nhà người dã quên rằng Đông tam Tỉnh dã về tay người Nhật rồi hay sao?»

Trường học Lương hán chết con trai Thang-ngoc-Lân.

Thiên-tân 27/3. Khi Trường - học - Lương dời Bắc-binh di Thiên-tân có bắn chết hai người: viên cảnh sát cục trưởng Vương-nhất-Dân, còn một người tức con trai thứ Thang-ngoc-Lân là Thang-tà-Phụ.

Một người thợ Tàu quyên 10 vạn đồng để mua máy bay.

Thượng-hải 27/3. Một thợ trong một công sưởng nọ vì thấy máy bay dùng về việc binh còn thiếu, nên tự xuất một phần giá tài được 10 vạn đồng quyên cho chính phủ, xin để mua máy bay giúp vào việc kháng Nhật.

Mặt trận Lãnh khâu

Bắc-binh 27/3 - Luôn mây hôm nay, hai quân Nhật Tàu đánh nhau ở Lãnh-khâu vẫn chưa phân thắng bại. Mới biết quân Tàu chết mất 5 viên quan trưởng.

Mặt trận Vạn lý trường thành đã thay đổi.

Bắc-binh 27. 3. Sau khi quân Nhật

thua ở Hồi phong Khâu, chỉ giữ thế thủ đe đợi viện binh đến, không dám tiến nữa. Nay họ lại thay đổi phương châm kéo cả ra mặt trận Lãnh khâu.

Bắt được địa đồ Mân châu của viên đại tá Nhật

Bắc-binh 27/3. Sau khi quân Tàu đánh lui được quân Nhật ở Sơn-trà-cốc có khám được ở mình viên đại tá Nhật từ trại một bản địa đồ Mân châu và những mệnh lệnh bí mật của Tông tư lệnh Nhật giao cho viên đại tá ấy.

Hai quả bom liệng vào nhà Trưởng tác Tường

Mới rồi có người liệng hai quả bom và bức thư vào nhà Trưởng tác Tường rồi chạy mất. Trong thư nói đại khái là bom ấy của Hội Huyết hồn đoàn và trách Trưởng có sao quân Nhật chưa đánh đến Thừa đức đã vội bỏ chạy, tội thực đáng chết.

Nhật không chịu nhường các đảo ủy trị ở Thái bình dương cho nước nào hết

Tokio 25/3. — Các giới chánh ở Tokio đồng ý rằng cả Đức, cả Mỹ, cả hội Q.L cũng không có quyền không thừa nhận cái chủ quyền của Nhật về các đảo thuộc nước Đức trước kia ở Thái bình dương, vì Đức đã nhường cho Nhật quản trị.

Nật bị thua tại La phan Cốc.

Quân Nhật bị thua to ở La phan Cốc, bỏ lại 6 bộ súng cối say, 5 chiếc xe tăng, và 5,6 trăm tử thi.

Tường giới Thạch trình bày thời cục

Shanghai 27/3. — Tường giới Thạch đã hội kiến Ông linh Vệ, Tổng tư Văn và

Tôn Văn là ủy ban hành chính Trung ương của Q.D.B. để trình bày về thời cục chính trị và binh bị.

Kết tại Trương học Lương.

Shanghai — 320 người học sinh các trường đại học Thượng hải đã gửi thư cho chính phủ Trung ương xin phát rải nặng Trương học Lương vì Trương đã dề quân Nhật cướp nước mà không chịu kháng cự.

Tại thành phố Quảng châu, dân bà sẽ được làm cảnh binh.

Thành phố Quảng châu đã bắt đầu vào ngạch cảnh binh toàn những con gái từ 18 đến 20 tuổi. Vận áo như cảnh binh đàn ông nhưng vẫn phải mặc váy.

Nghị viện Đức trang chuẫn

đạo luật Toàn quyền

Berlin — Nghị viện đã bỏ 441 phiếu đối 94 phiếu của nghị viện xã hội, ứng chuẩn đạo luật cho Hitler được toàn quyền trong việc trị nước.

Đức không sợ Mỹ tẩy chay.

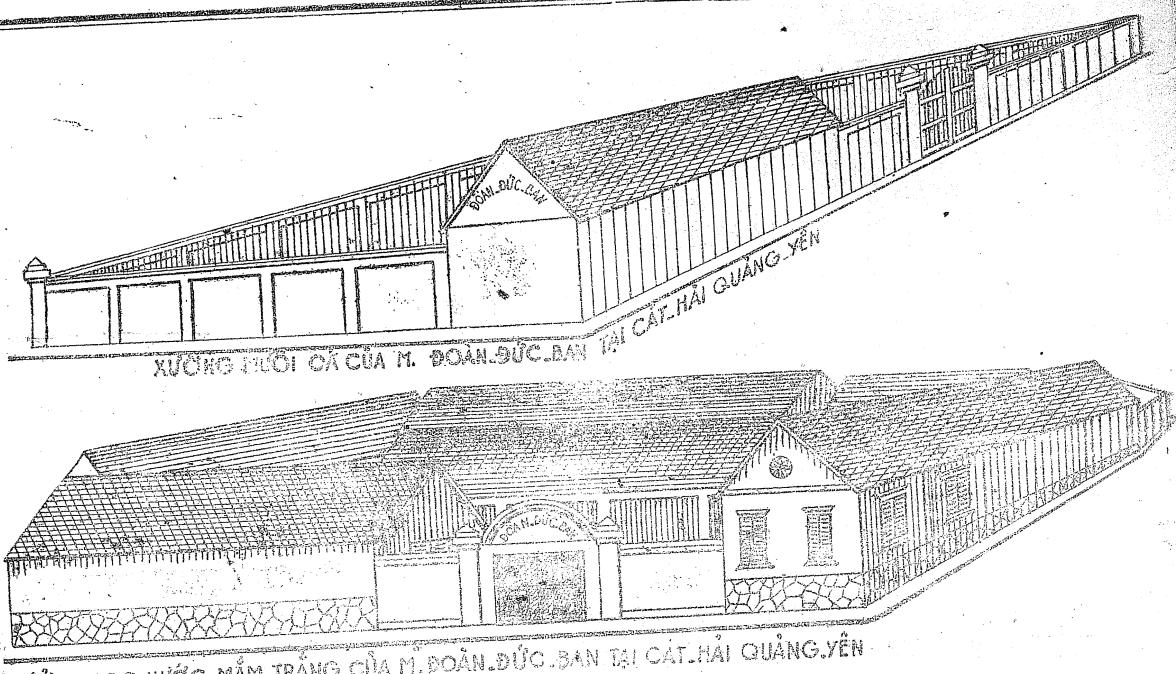
Berlin 25/3. — Về việc Mỹ dọa tẩy chay Đức, chính phủ Đức nói rằng không cần vì Đức bán cho Mỹ hơn là mua của Mỹ.

Đức cõi động cả hai tỉnh Alsace và Lorraine.

Mulhouse 25/3. — Nguyên lão nghị viễn Jourdain ở quận Haut-Rhin vừa kháng nghị về việc Đức dùng máy vô tuyến thành cõi động Alsace - Lorraine là hai tỉnh của Pháp mà hòa ước Versailles đã trả lại cho Pháp.

Đạo luật Toàn quyền đã được chuẩn

Berlin 25/3. — Tông thống Hindenburg đã ký nghị định chuẩn y đạo luật cho Hitler được toàn quyền trong việc trị nước.

Cửa hàng và xưởng mâm do M. Đoàn Đức Ban quan-trị lấy

Lời móm

Cửng Phong-Hoa

« Mới đây Phong-Hoa ghét buồn.
« Nỗi thật » trang nhất, « bản ngang »
trang nhì.

Việt-sinh rời đến Tứ-Lý,
Sẩm-sẩm cầm bút, như đi giết buồn :
Chọc đứa khóc, mắng thẳngtron,
Ngồi nhìn máy nước, nước tuôn lệ
sâu...

Tình duyên khóc truyền đâu đâu,
Tàu bay, đại bác, nấm chau kẽ người...»

Này này, Phong-Hoa anh oii !
Khoan khoan bớt giận, nghe người hối
đây :

Đời người được mấy gang tay ?
Trong gang tay ấy bao ngày sướng
vui ?

Sinh ra như đứa lõi thời.
Không nghè, không nghiệp, không
người sót thương...»

Học thi giờ qđ, giang giang.
Đời không ai dụng, đồng bang chẳng
nhìn...

Điа vị chẳng thể di xin.
Đẹa dãy lép kẹp, dâu miền sướng, vui???

Hỏi rằng lỗi ấy tại ai ??
Tại xã-hội ?? buỗi giao thời khó khăn ??

Thiếu niên ngầm khóc ngầm than,
Thiếu niên thất tri lú khố nhing thiếu
chí !

Thôi uất ức, lại sầu bi !
Ló khai muôn chêt, có khai chui đị.

Chẳng khóc nước chảy mây chối.
Khóc người khóc đất khóc giới bất
công..

Chẳng vi khỉ cốt cha ông.
Buồn vi thân thế long dong tháng ngày.

Đời còn lầm nỗi chưa eay,
Này này Phong-Hoa, anh say rượu rồi

Chẳng say như ông Hiếu mè đời,
Nhưng say rượu mạnh của người tây
phuoc-g...

Ghét buồn, nhưng phải thương buồn...»

BACH-NHAN

Trả lời Bạch-Nhận

Bác Bạch-Nhận gửi lời khuyên Phong
Hoa

Nên thương người phận lõi hoá, bi ai
Thưa rằng đã gọi là người,
Thầy kẽ khõ lòng, ai không ái ngại.

Nhưng phải xét da sâu là cái hại,
Khóc cùng than nào có lợi chi đâu
Nhìn máy bay chan chứa mạch sâu
Ngầm nước chảy quẩn đầu dạ thảm

Hoa soan rụng, nỗi buồn lai láng,
Ve sâu kêu, thô vẫn than giài

Ngồi khoanh tay mà trách đất kêu trời

Khóc sướt mướt để hòng người giúp đỡ.

Séch có chí « giúp minh, trời giúp hộ »,

Trâu kia còn biết tìm cỏ mà ăn.

Huống chi người chẳng biết lập lòi thân,

Trách trời ô khổng cản là trách hão..

Sao chẳng biết quẳng sầu, vứt nỗi

Hăng hái lên, mà mạnh bạo thêm lên.

Cuộc doanh hoán phải ra súc dua chen,

Câu « có trĩ thi nên » là phải nhẽ.

Trên trái đất, nhân sinh bách kế,

Có người hèn, chẳng có nghệ chi hèn.

Phong-Hoa thường khuyên nỗi anh em,

Gặp lúc bì lai càng nên kiên trì,

Chỉ chê riêu những phuơng chết rí,

Năm ngửa mòn mà rầu rĩ thở than,

Chỉ bêu dơ mấy chủ đồ gán.

Sống đời mộng mà sâu chan sâu chúa.

Sầu với cảm, mắng cầu ván sáo bã,

Lâm cho thiếu niên như phải bả chán

đời.

Phong-Hoa yêu lén mục đích vui cười,

Là muốn cứu những người ăn phải bã,

Cười ngọt cười lèn, cười hì, cười hả,

Phải vui cười cho trong dạ thành thoái.

Mỗi có gan mà phấn đấu với đời,

Chón sầu thảm, chuốc vui cười là nghĩa

thế.

Càng Bạch Nhạn mắng lời phản lè,

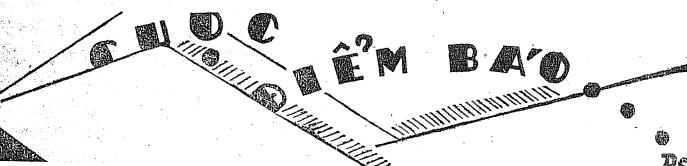
Phong-Hoa đây hả dễ say xưa.

Không thương chỉ biết chê bùa.

TÚ MӨ

- Cái cõ xấu xi, đứng ở gốc cây táo kia là ai thế hổ cõ?
- Ấy chỉ cả tôi đấy.
- Hừ ! trông giống cô quá mà tôi không nhận ra

Báo Đông Phương lõe.

Báo Đông Phương số 876 ra ngày 28 Mars
1933, trong bài xã thuyết « đạo phật ở
Nhật Bản » có đoạn sau đây :

« Xem như hồ Áo-Hoa thì các nhà sư lập
ra những hội dịch sách như hội Phật-Hoa
hội đã làm được quyền tự diễn Pháp-Nhật,
quyền tự diễn ấy ngày nay giúp ích cho
ta với Tầu rất lớn cho sự phiến dịch... »

Giúp ích cho ai thì không biết, chủ
thực không iúp ích cho báo Đông Phương
tì nào, hoặc ta chỉ giúp ích cho báo
Đông Phương dùng làm tài liệu để lừa bà
con thi cõi là.

Thưa bạn đồng nghiệp, bên Nhật Bản
không bao giờ lại có hội Phật hòa. Vả
quýền tự diễn Phật hòa ngày nay giúp ích
cho ta ấy không phải bởi hội Phật hòa náo
lên, Tác giả chỉ là ba sinh viên trường
đại học Đông-kinh mà nhà phát hành cũng
chỉ là nhà thư diêm Đại Thương ở Đông-
kinh mà thôi.

Vâ hai chữ Phật hòa khiếu cho bá
Đông phương tưởng lầm là tên một hõ
Phật giáo, kỳ thực chỉ là hai chữ Nhật
Phật tức Phật lan tây « François » và Hồ
tứ Wai Japonais ». Mâ bốn chữ Phật hòa
tự đền cũng chỉ có nghĩa rất tầm thường
là quyền tự diễn Pháp-Nhật (Dictionnaire
francais japonais) mà thôi. Nay bạn đồng
nghệp mới cho là có hội Phật Hòa. Rõ
một ngày kia khi bạn đồng nghiệp mu
được pott quyền Báo phật tự diễn tì
lại... sẽ phát minh ra được một hõ
phật giáo thứ hai nữa là « Hòe Phật »

Nam vâ a di đà phật Xin phật tõ mõ
rộng lòng từ bi mà làm sáng mắt cho bợ
bợ, bợ cứ lên mặt thông thái mà bón lác
đến đạo huyền bí của ngõi. NHÌ LINH

Kỳ sau có bài tường thuật về:
hội đèn Hùng

Nụ cười nước người

Bắt chước

Mùa nực năm nay xin giới thiệu các ngài
thủ phân Purblanc để đánh giày mũ. Nó
có đặc tính là: rất trắng vì chế toàn bằng
nguyên chất Blanc de neige, sẽ đánh qua
cung dù trắng một tuân lê, không thôi tay
không hại vải, không bát bụi, kỹ dań.

Mua buon: M Cung / Phố Nhà Thờ (Lambot) Hanoi
gần rẽ ra Hàng Hải

Về ảnh truyền thần bằng than hay mực tái
Thật giêng, thật khéo Không phai mâu

ảnh

50 x 60

2p90

Ở ta xin gửi ảnh mẫu về cho

M. TRƯỜNG-TRỌNG-BINH

Office Indochnois du Travail

81 Route Mandarine Hanoi

Cô nhận gửi hình về các nơi theo địa chỉ hóa giao ngõ.

Kính cáo độc giả

Đi bạn ở xa muối trả tiền báo thì xin
gán phiếu hay tem về thẳng nhà báo chí có
đi cõi đồng, không có quyền thu tiền,
bạn nào giao tiền cho những người ấy
có xảy ra sự gì, bản báo không chịu
nhịn.

PHONG-HOA

Ký sau có bài tường thuật về :

Hội đèn Hùng**Tù-Ngộ-e-Liên** đố

(*) Bây giờ phố Hàng Gai,
lâu lâu thực rất tài,
trên người không sai một,
hàng thuốc đã biết ai?

Giá nhời

Có phải Tù - Ngộ - Liên
hết lâu thực như tiên
đàn người không sai một
Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen

en rằng mân tiếp lại đa năng
và hỏi buông móm đã nói phảng
với hàng Gai nhà bầy tám
tay mòn chửa lâu chả ai bằng.

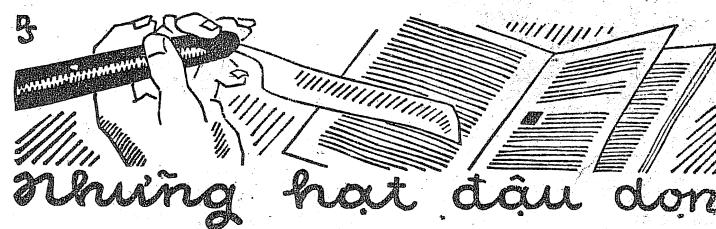
Sách mới in rồi :

nuôi chửa khỏi bệnh mà không phải
thuốc,
uốn nắn phép tiên là mầu nhiệm th-

EN MÙA NGAY CUỐN SACH
THÔI - MIỀN NHẬT - BẢN
đem theo phương pháp của Đức (Alle-
yen chửa các chứng bệnh
p50.0) xa mua thêm cuộn 0p20. Thủ
tandate cho nhu xuất bẩn như vầy
- Nam - Thủ quán Hanoi
muốn được như tiên

Phải học thói miên mới được

day thói-miên thoát dã ra năm
tuổi từ số I đến số V giá 2p00, ở xa mua,
hèm trước 0p30. Mua riêng từng cuốn
được. Mua buôn, mua lẻ. Thủ và
nhất chỉ để cho nhà xuất-bản NHẬT
THỦ QUÁN. HANOI.

Có nhiên

Trích ở báo Đông Phương số 836 trong
bài xã thuyết (đạo phật ở Nhật-Bản).

Nước đá ở nước ra mà lạnh hơn nước

Có nhiên. Nước đun sôi cũng ở nước
ra mà nóng hơn nước. Nước đun sôi
khi đun nguội đi, lại nguội hơn nước đun
sôi, mà đun nguội nữa thì lại là nước không
nóng, không nguội. Không lạnh, nghĩa là
nước thường, rồi, sau hết lại cho vào máy
nước đá mà quay thì nước đun sôi kia lại
thanh nước đá ở nước ra mà lạnh hơn
nước.

Lý luận lầm.**Tiến thể nào được.**

Trích trong truyện Ngọ Báo số 1672.

Thể trận ngoài chiến tuyến mỗi lúc một
gắng. Nhật tiến lên mặt trước, Tàu cũng
tiến lên mặt trước.

Thế thì không biêt ho tiêu lên làm sao?
Có lẽ Nhật tiến qua chiến tuyến Tàu mà
Tàu tiến qua chiến tuyến Nhật. Lạ thật.

Trận mưa ra khói đất.

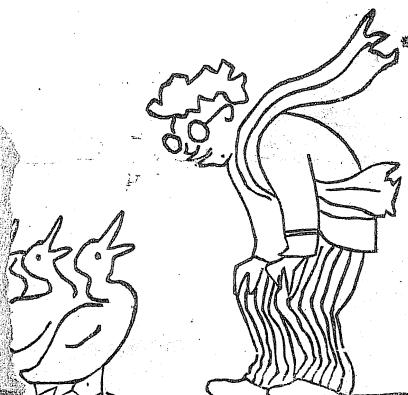
Cũng trong truyện ấy,

Những quả đạn lôi phục thỉnh thoảng nổ
bung lên như sét đánh long trời rồi tiếp theo
một trận mưa ra khói đất.

Còn ai tưởng tượng ra một cái trận mưa
ra khói đất ấy. Hoa chảng mưa ra đất thi
còn được, chứ mưa ra khói thi có lẽ cũng
hoi quá.

Cơn mộng nồng nịu

Trong bài « tiếng oanh » của Việt thường
(T. N. D. B) ra ngày 26/3.

Xem xong đã

bíet hiệu là phó rượu Bò hổ tốt nghiệp
và làm nghề ruộng và làm áo đi mưa

và vát để làm

bằng mắt người thường mà thôi, chứ to
sao bằng nắm tay được!

Bùa no bùa dù.

Trich ở trong bài « nạn thất nghiệp »

(N. 9 báo số 1673) :

Rồi đến lung cơm bát cháo cũng bùa nă
m à dù.

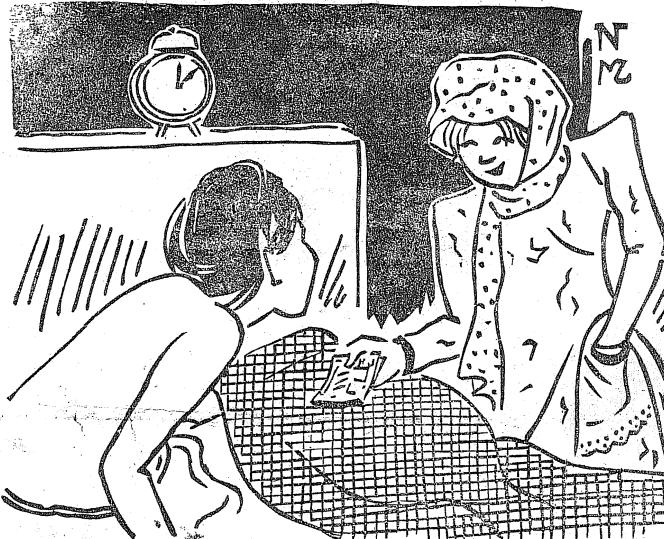
Đó được bùa no bùa dù thi cũng khá
đây chứ, đã đến nỗi gi mà ông Nguyễn
Lâm-Tân cho là khồ sờ. đau đơn. Có lẽ còn
sang sướng hơn những người bị bùa no
bùa đi...

Thuốc gi thề?

Cũng trong bài ấy.

Thật thế, đồng tiền bây giờ hiếm quá
Người ta chôn (cày) vào ha giấu nó đi
Một tháng thuốc hai mươi nhăm xu mà
cũng không tìm được người mua;

Vậy thì thuốc gi thề, ma giá có 25 xu
Thuốc phiện, thuốc láo, thuốc bắc hay
thuốc nhuộm rắng? NHẤT-DAO-CAO

— Thu họ gi mà kinh 12 giờ khuya mới về... đồ qua mồ ! mà sao quắc
đo nhau đến thế?

— Thưa mẹ ! con mà không vật lộn với họ thi khó lòng mà lấy được tiền

Giải nghĩa Bàn II

D	I	È	U	Đ	Ú	N	G
À	M		N	O	C		H
M		N	G	A		D	E
Đ	A	I			H	O	N
A	C		X	O	A	N	G
N	H	O	E	N			H
G		A	N			D	É
				N	C	H	I
						È	T

Khi đọc giả đã quen lối xếp chữ ô này, sẽ
ra những bàn đố khó hơn và sẽ có giải thưởng.

Phó Ruộm bò hổ đỡ

1 — Cái gì ngọt nhất ?

2 — Hàng người nào sinh ra thì chưa
đuối Lòn lên lại có cả đuối lần đầu.

3 — Con gái phó, nào ở Hanoi sáu tinh
sáu nét, hay bắt,

4 — Con cái phó nào hay làm nhất Hanoi

5 — Con gái phó nào hay « kêu chồng »

6 — Nhà cà-phê nào m' lâu nhất ở Ha
noi mà đến nay vẫn theo được lối tầu
thời ?

7 — Ô làng nào có nhiều « trâu nhất »

8 — Làng nào có nhiều người xấu nhất ?

9 — Tờ báo nào có « nhiều » người đọc

nhất ? (chắc là Phong-hoa)

10 — Đọc báo nào cho rẽ phe-la-xiết?

CÓ ANH CHỤP LỐI
MỸ THUẬT
MÊM LẠI
HƯƠNG - KÝ

AI BẢO KHÔNG BÙNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rỗ thich hợp cho trẻ con, vì nó
làm cho : Bắp thịt no nang.

Gân cốt cứng cáp

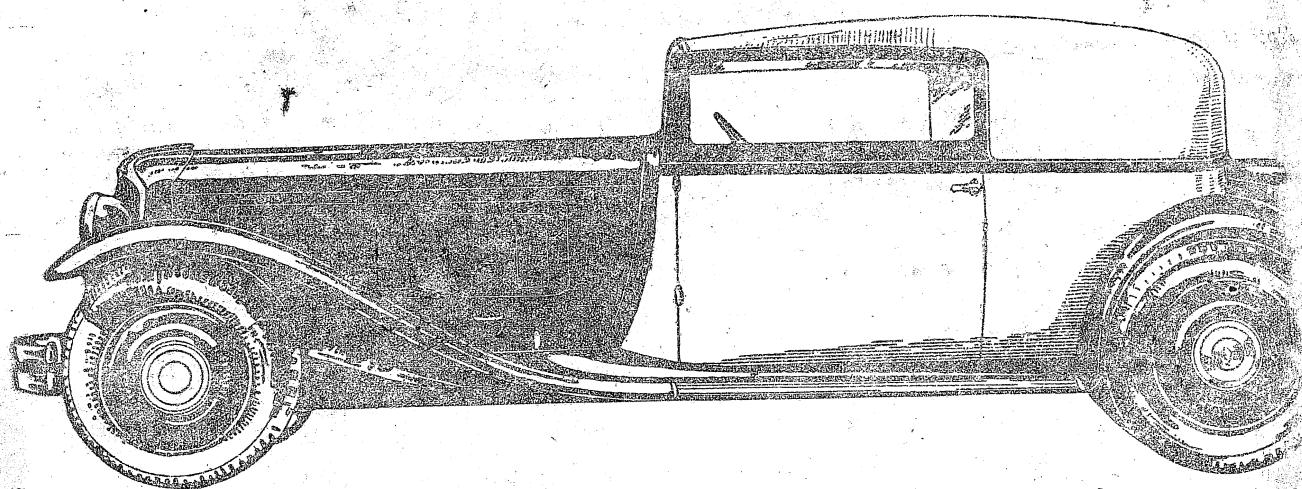
Tinh thần sáng khai

Tiêu hóa dễ dàng

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời gọi thi nghị can thi.

CHINH THU'C XE CUA PHÁ
MÃ CAC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CA

Xe Nerva Sport

hiêu RENAULT

8 máy một hàng

STA'I

HANOI-HAIPHONG

mực tái
nẫu

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN